

İzmir

POLİTİKA ÖNERİSİ

Gençlere Yönelik Sosyal Alan Eksikliği

www.gencliginyuzleri.org

Yazar: Sude Muhtaroglu

Ege Üniversitesi gazetecilik 4. Sınıf öğrencisiyim. Sivil Toplum Örgütlerinde hak temelli çalışmalarda gönüllük yapıyorum. Kendi web sitemi kurmaya çalışıyorum ve sosyal medya uygulamalarında içerik üretiyorum.

Yazar: Elif Leblebici.

Celal Bayar Üniversitende Halkla ilişkiler ve reklamcılık 2.sınıf öğrencisiyim.Çeşitli yerel gazetelerde stajlarımı sürdürmekteyim.Şu an Aktif bir şekilde Cumhuriyet gazetesinde stajımı yapıyorum.Aynı zaman da yerel seçim kampanyası adına iletişim direktörlüğü yapıyor olup siyasetle ilgileniyorum.Yeni fikirlere açık,azimli,neşeli,çalışkan bir karakterim.

Bu politika önerileri, Ulusal Demokratik Enstitü ve Sosyal İklim Derneği tarafından yürütülen Gençliğin Yüzleri Gençlik Forumu'nda ortaya çıkan sonuçlarla oluşturulmuştur. Öneriler, genç gönüllüler ve gençlik forumlarına katılan gençlerin fikirlerini kapsamaktadır.Kurumların görüşlerini yansıtmak zorunda değildir ve kurumlar konu ile ilgili herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir.

Yönetici Özeti

İzmir, tarihi ve kültürel zenginlikleriyle Türkiye'nin en önemli şehirlerinden biri olmasının yanı sıra genç nüfusuyla da dikkat çekmektedir. Gençliğin Yüzleri İzmir gönüllüleri tarafından düzenlenen İzmir Gençlik Forumu'nda, gençlerin yaşadığı sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri İzmir'de yaşayan farklı görüşlerden 112 genç tarafından tartışılmıştır. Forumda öne çıkan konulardan biri de "Gençlere Yönelik Sosyal Alan Eksikliği" olmuştur. Bu politika önerisi, İzmir'de yaşayan gençlerin sosyal alan ihtiyaçlarını ve bu ihtiyaçların nasıl giderilebileceğini ele alarak yerel yönetimlere ulaştırılmasını hedeflemektedir.

Sosyal alan eksikliğine dair problemler, özellikle İzmir'de yaşayan gençler için ciddi bir sorun teşkil etmektedir. Kentteki gençlerin sosyal, kültürel ve eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak yeterli alanların olmaması kentteki etkileşimi sınırlamakta, gençlerin kendilerini geliştirebileceği ortamlardan uzak kalmalarına ve yaşadıkları şehre ait hissedememelerine yol açmaktadır. Bu durum, gençlerin sosyalleşebilecekleri alternatif alanlar aramalarına neden olmuştur. İzmir Gençliğin Yüzleri politika ekibi olarak gençlerden alınan geri bildirimler ve gençlik forumlarında yapılan analizler neticesinde fiziksel alan eksikliği, gençlerin birbiriyle etkileşim kurabileceği yerlerin yetersizliği ve hali hazırda hizmet veren alanların kısıtlı çalışma saatleri, belediye tarafından düzenlenen etkinliklerin online araçlar üzerinden yeterince duyurulmaması, ulaşım hizmetlerindeki aksaklıklar, yetersiz kütüphane sayısı ve kapasitesi gibi çeşitli problemler öne çıkmıştır.

Gençlerin sosyal alan eksikliğine yönelik politika önerileri kapsamında, İzmir'de gençlerin dijital ve fiziksel sosyal alanlara erişiminin artırılması gerekliliği vurgulanmaktadır. Farklı dijital platformlar üzerinden gençlerin hem fiziki sosyal alanlara erişiminin artırılması, hem de İzmir'de gençlere yönelik sosyal alanların sadece fiziksel mekanlarla sınırlı kalmayıp, dijital dünyada da alan yaratılması gerektiği vurgulanmıştır. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin kültür sanat faaliyetlerini içeren İzmir Art uygulamasının gençlere yönelik olarak özelleştirilmesinin veya odağına gençleri alan benzer uygulamalar yapılmasının gençlerin fiziki sosyal alanlara erişimini kolaylaştıracağı önerilmektedir. Fiziksel mekan olarak ise, üniversitelerin artan öğrenci sayıları göz önünde bulundurularak öğrencilerin eğitim dışında zaman geçirebilecekleri ve katılımcılık ilkesine dayalı sosyal alanlar oluşturulmalıdır. İzmirli Kafe gibi başarılı projeler bu sorunu hafifletmekte olumlu etkiler yaratabilecek ve inşa edilecek sosyal alanların gençlerin kültür-sanat, spor gibi alanlarda gelişimlerini destekleyecek şekilde tasarlanması ve hayata geçirilmesi önemli olacaktır. Ayrıca, İzmir'deki kütüphane sistemine gençlerin istek ve görüşleri dikkate alınarak iyileştirmeler yapılması, gençlerin daha fazla sosyal alana erişimini sağlayacaktır.

Bu politika metni ile yerel yöneticilere, gençlerin yaşam kalitelerini artıracak sosyal alan yetersizliği sorunlarına yönelik çözüm önerilerinin göz önünde bulundurulması ve gençlerle istişare edilerek hayata geçirilmesi çağrısında bulunmaktadır.

Giriş

Bu politika önerisini hazırlamaktaki temel amacımız İzmir’de yaşayan gençlerin yaşamlarını doğrudan etkileyen sorunlar üzerinde durmak ve bu sorunlara getirdiğimiz çözüm önerilerini İzmir Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyelerine ulaştırmaktır. İzmir Genç Yüzleri ekibi tarafından İzmir Gençlik Forumu, odağına İzmir yerelinde gençlerin yaşadığı sorunları alarak, 21 Ekim 2023 tarihinde, 121 genç katılımcı ile düzenlenmiştir. Düzenlenen Gençlik Forumu’nda gençler tarafından ele alınan 24 konu başlığı arasında “Gençlere Yönelik Sosyal Alan Eksikliği” en öncelikle dördüncü konu başlığı olarak belirlenmiş ve katılımcıların en çok katılım gösterdiği konulardan biri olmuştur. Bu doğrultuda yerel siyasetçilere, ele alınan konu başlığının altında sorunlar ve sorunların çözümleri için geliştirilen politika önerileri ile birlikte sunulmaktadır.

Sosyal alanlar insanların kendi fikirlerini ve değerlerini paylaşıp topluluğa katkıda bulunabilecekleri alanlar olarak tanımlanmaktadır.¹ Sosyal alanlar, insanların kendilerini ifade etmesi ve toplumda bir yere sahip hissetmesi için de önemlidir. İzmir’deki gençler için ise sosyal alan, hem fiziksel hem de dijital olarak kendi fikirlerini ifade edebilecekleri, yakınlarıyla vakit geçirebilecekleri bir alan olarak görülmektedir. Bu bağlamda sosyal alanlar gençlerin kişisel, duygusal ve sosyal gelişimleri açısından kritik rol oynamaktadır. Gençler sosyal alan aracılığı ile birbirleriyle etkileşimde bulunup yeteneklerini ve sosyal becerilerini geliştirebilmektedir. Sosyal alanların gençlerin üzerinde olan etkilerine ayrıntılı bir şekilde baktığımızda; sosyal anlamda toplum içinde kimlik kazanabilecekleri, ruhsal sağlıklarını olumlu yönde etkileyen, toplumsal sorumluluklara karşı duyarlılıklarını artıracak, diğer bireylerle empati kurabilecekleri bir imkan olup hayat boyu öğrenimlerine katkı sağlayabilecek kadar önem arz etmektedir.

Dönemin yerel yönetim anlayışı dikkate alındığında, geçmiş dönemde gençlere yönelik birçok proje üretilip hayata geçirilmiş olsa da, İzmir’deki genç nüfusu dikkate alırsak gençler için sosyal alanların yeterli olmadığı görülmektedir. 2022 TÜİK verilerine göre İzmir’de ikamet eden 18-30 yaş arası genç nüfus 798 bin 643 kişi olarak hesaplanmıştır.² Türkiye’nin en çok üniversiteye sahip şehirlerinden biri olan İzmir’de güncel olarak 9 üniversite mevcuttur. 2021-2022 yükseköğretim istatistiklerine göre İzmir yüksek öğrenim kurumlarında 178.343 öğrenci bulunmaktadır.³ TÜİK istatistikleriyle kıyaslandığı takdirde İzmir’de yaşayan ortalama her dört gençten biri yüksek öğrenim gören genç bireylerden oluşmaktadır.

¹ Whyte, William H. (1980) "The Social Life of Small Urban Spaces." Project for Public Space.

² Türkiye İstatistik Kurumu, "İl, tek yaş ve cinsiyete göre nüfus" <https://www.tuik.gov.tr>, (Erişim tarihi: 30 Ocak 2024).

³ Türkiye Yükseköğretim Kurulu, "Öğrenci Sayıları-İzmir" <https://istatistik.yok.gov.tr>, (Erişim tarihi: 31 Ocak 2024)

Üniversitelere her geçen yıl artan talep ve üniversitelerin kontenjanlarının her sene artmasıyla birlikte gençler adına sosyal alanların yetersizliği probleminin önemi her geçen gün artmaya devam etmektedir. İldeki genç nüfus oranının oldukça yüksek olmasına karşın belediyenin stratejik planındaki faaliyet alanları arasında kültür, sanat ve yaşam kalitesiyle ilgili başlıklar varken, bu başlıklar altında sosyal alanlarla ilgili bir alt hedef belirlenmemiştir. Gençler özelinde sosyal alanların artırılması ile ilgili bir hedefin olmaması, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin bu kapsamda plan yapmamasına ve akabinde de İzmir'de sosyal alan yetersizliğini azaltmak için yeterli adımların atılmamasına sebep olmaktadır.⁴

İzmir'de belediyelerin sağladığı sosyal alanlara baktığımızda ise; İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından gençler için sosyal alan olarak tanımlanan 4 adet gençlik merkezi (Tarihi Havagazi Fabrikası Gençlik Yerleşkesi, Gençizmir Bornova Gençlik Yerleşkesi, Genç İzmir Balçova Gençlik Merkezi, Gençizmir Örnekköy Gençlik Merkezi), 4 adet kitap kafe (Ahmet Piriştina Kent Arşivi ve Müzesi (APİKAM), Mustafa Necati Bey Kültür Merkezi, Konak Metro İstasyonu ve Seferihisar Yerel Hizmetler Binası içerisinde var olan Kitap Kafe) ve 5 adet kamp alanı (Alaçatı Oasis Aquapark, Güzelbahçe Yelki Olivelo, Yeni Foça Kumburnu, Bornova Gençlik Yerleşkesi Kamp alanı ve İnciraltı Terapi Ormanı) bulunmaktadır. Kamp alanlarına sadece belirli zamanlarda ve sadece Gençizmir kamp etkinliği düzenlediği zaman katılabilmektedir. Buna ek olarak, çoğunlukla Gençlik Belediyesi'nin bir parçası olan gençler belediyenin etkinliklerinden haberdar olmakta ve etkinliklere katılmaktadır. 500 binin üzerinde genç nüfusa sahip olan İzmir'de sadece 4 gençlik merkezi, 4 kitap kafe ve 5 adet kamp alanının olması ve ekonomik olarak zorlanan gençler için özel iştiraklerin de son yıllarda artan enflasyon sonucu çok pahalı hale gelmesi, İzmir'de sosyal alanların yetersizliğini gençlerin gündelik hayatını etkileyen bir sorun haline getirmiştir.

Gençlerin talepleri doğrultusunda yazılan bu politika önerisi, sosyal alanların yetersizliği ile ilgili yaşanan sıkıntılara karşı atılacak adımlarla ilgili gençlerin çözüm önerilerini İzmir Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyelerine ulaştırmayı hedeflemektedir.

⁴ İzmir Büyükşehir Belediyesi, "Stratejik Plan 2024", ss.29-30 (Erişim tarihi: 30 Ocak 2024)

Sosyal Alan Eksikliğine Dair Problemler

İzmir’de yaşayan gençlerin sosyal, kültürel ve eğitim kalemlerinde doğan ihtiyaçlarını karşılayabilecek alanların yetersizliği, kentte yaşanan etkileşimi de bir hayli kısıtlamaktadır. Bu kısıtlamalar sonucunda genç gözüyle bakınca kente yabancılaşma, kendini tekrar etme ve yaşadığı şehre ait hissedememe hususları ortaya çıkmaktadır. Bu sebeple özellikle son zamanlarda İzmir yerelinde yaşayan gençler, sosyalleşebileceği alternatif alan arayışına girmiştir ve belediyeleri de bu konuda adım atması gereken ana aktör olarak görmektedir.

İzmir Gençliğin Yüzleri politika ekibi olarak; gerçekleştirilen gençlik forumunda Gençlerin Sosyal Alan Eksikliği problemine dair gelen geri bildirimler ışığında öne çıkan problemler şunlardır:

Gençlerin birbiriyle etkileşim kurabilecekleri fiziksel alan eksikliği

Gençlik merkezleri ve yerel yönetimler tarafından sağlanan kahvehane gibi, gençlerin sosyal ihtiyaçlarını karşılayacak kamusal alanların sayısının az, metro çıkışı gibi yerlerde sınırlı sayıda olması ve çalışma saatlerinin kısıtlı olması gençlerin bu alanları sınırlı bir şekilde kullanmasına sebep olmaktadır. Genç nüfus baz alındığı zaman gençlerin vakit geçirebilecekleri alan ve süre kısıtlanmaktadır. Belediyenin gençlere tesis ettiği yerler (örn. Havagazı Gençlik Yerleşkesi vb.) genellikle çalışma ve etkinlik olduğu zaman açık olmaktadır. Gençler kendi çevresindeki arkadaşları ile vakit geçirmek istediği zaman ekonomik ve gençlerin önceliklerine göre tasarlanmış alanlar bulamamaktadır.

Sosyal Alanlarda Gerçekleştirilen Etkinliklerin Etkili Şekilde Duyurularının Yapılması için Online Araçlardaki Eksiklikler

Belediye tarafından yapılan etkinlik, faaliyet vb. uygulamaların yeteri kadar duyurusu yapılmamaktadır. Gençlerin duyurulara ulaşabileceği kanalların sayısı azdır. Türkiye’de bazı belediyeler geliştirdikleri uygulamalar ile şehirde gerçekleştirilen etkinlikleri duyurmakta, yapılan etkinliklerin başvuruları online olarak alınmakta ve gençler için çeşitli indirimler de sağlanmaktadır. Ancak İzmirli gençlerin illerindeki etkinlikler ve sosyal alanlarda haberdar olabilecekleri web tabanlı herhangi bir uygulama bulunmamaktadır. Bu sebeple gençler belediyeler tarafından sağlanan sosyal alanlarla ilgili bilgilere veya düzenlenen etkinliklerle ilgili güncel bilgilere ulaşmakta zorluk çekmektedir.

Sosyal Alanlara ve Aktivitelere Ulaşımın Zor Olması

Gençler gece saatlerinde aktivite ve etkinlik dönüşlerinde kaldıkları yere giderken ulaşım konusunda problem yaşamaktadır. Bu soruna ayrıca “Ulaşımında Toplu Taşıma Hizmetlerinin Aksaklığı” üzerine yazılmış politika önerisinde de değinilmiştir. Ulaşımın yetersizliğinden dolayı yurt veya evlerine dönemeyen gençler, sadece kendi mahallelerindeki sosyal alanları kullanmak zorunda kalmaktadır.

Kütüphane Sorunu

İzmir’de gençler için önemli sosyal alanlardan bir tanesi de kütüphanelerdir. Kütüphaneleri gençler sadece ders çalışma alanı olarak değil, kendilerine vakit ayırabilecekleri ve kendilerini farklı alanlarda geliştirebilecekleri bir alan olarak da görmektedirler. Belediye tarafından sağlanan yaklaşık 44 kadar kütüphane sayısı İzmir’deki genç oranına göre yetersiz kalmaktadır. Varolan kütüphanelerde de ekipmanların birçoğu eksik ve eskidir. Buna ek olarak, kütüphane çalışma saatlerinin kısa olması ve genellikle gençlerin okul çıkışlarında kapanmış olması, kütüphanelerin gençler tarafından etkin bir şekilde kullanılmamasına yol açmaktadır.

Sosyal Alan Eksikliğine Yönelik Çözüm ve Politika Önerileri

Dijital platformlar üzerinden gençlerin sosyal alanlara erişiminin artırılması sağlanabilir.

İzmir'de gençlere yönelik sosyal alanlar oluşturulurken yalnızca fiziksel mekanlara odaklanılmamalıdır. Dijital dünyada alan yaratabilmek ve bu alanların gençlerin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda tasarlanabilmesi önemlidir. Türkiye'de Bursa, Kahramanmaraş, Gaziantep, Konya Selçuklu gibi belediyelerin ve Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın bu alandaki mobil uygulamaları örnek olarak alınabilir.⁵ Bu kapsamda gençlerin katılımını artıracak, kültürel etkinliklerin duyurusunun yapıldığı ve gençlerin indirimlerden yararlanabileceği online bir platform kurulmalı veya var olan İzmir Art platformu genç odaklı olarak geliştirilmelidir. Geliştirilecek veya genç odaklı yeni menüler eklenecek uygulamaya, belediyeye ait tüm yerler, sosyal tesisler, gençlik merkezleri, Gençİzmir'in yapmış olduğu etkinlikler (tiyatro topluluğunun gerçekleştireceği gösterilerinin duyurulması) ve belediyenin anlaşmalı olduğu etkinlik alanları eklenmelidir. Bu şekilde İzmir'e yeni gelmiş gençler de belediyenin sunduğu imkanlardan yararlanabilecek ve haberdar olabilecektir. İzmir'deki gençlerin sosyal etkinliklere erişimini arttıracak bu uygulamanın içeriği de yine gençlerle birlikte, yuvarlak masa toplantıları organize edilerek geliştirilmelidir.

Gençler fiziksel olarak sosyalleşirken eğitim ve kültür-sanat aktivitelerine destek olabilecek alanlar tasarlanmalı ve inşa edilmelidir.

İzmir'deki üniversitelerin artan öğrenci sayıları göz önünde bulundurularak gençlerin sosyal ihtiyaçlarına yönelik alanlar planlanmalı ve oluşturulmalıdır. Bu alanlar, öğrencilerin eğitim dışında zaman geçirebilecekleri alanlar olarak kurgulanmalı, süreçte alanlar tasarlanırken katılımcılık ilkesi göz önünde bulundurularak gençlerin istek ve görüşleri alınmalı ve uygulamaya yansıtılmalıdır.

⁵ Bursa Büyükşehir Gençlik Kulübü, <https://www.bbbgenclikkulubu.com/> (Erişim tarihi: 30 Ocak 2024)
Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi, Kahraman Gençlik Dijital Uygulaması,
<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.kahramangenclik.com&gl=TR>
Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Genç Gaziantep Dijital Uygulaması,
https://play.google.com/store/apps/details?id=com.gbb.gbb_genclik&gl=TR

İzmir Büyükşehir Belediyesinin 14 Kasım 2023 tarihinde hayata geçirdiği “İzmirli Kafe”⁶ farklı metro istasyonlarının çıkışlarına da açılabilir. Özellikle üniversite çevrelerinde gençlerin sosyal alan ihtiyacını karşılamaya yönelik kafeler açılabilir. Yine aynı kafelerde kütüphane şeklinde düzenlemeler yapılarak bir çalışma alanı eklenebilir. Bu sayede bu alanların eksikliği ile ilgili yaşanan sorunlar biraz daha azalacaktır. Aynı zamanda gençlik alanlarının oluşturulması ve bu alanlarda yapılacak etkinliklerin yine gençlere sorularak tasarlanması gerekmektedir. Bu bağlamda gençlerin bir araya gelebileceği gençlik semt merkezleri kurulmalı ve bu alanlar gençlerin hem sosyal anlamda refahını artırmalı, hem de gençlerin eğitim ve kültür-sanat alanında bilgi ve becerilerini destekleyecek şekilde hizmet vermelidir.

Gençlerin dijital medya üzerinde etkinlik gösterebileceği bir platform farklı alanlarda bilgi ve deneyim edinerek sosyalleşmelerini sağlayacaktır.

İzmir’de gençlerin dijital medya üzerinde etkinlik gösterebileceği, kendilerini ifade edebilecekleri, bilgi alışverişi yapabilecekleri platformlar oluşturulmalıdır. Bu platformlar, gençlerin fikirlerini paylaşılabilecekleri, projeler geliştirebilecekleri ve sosyal etkileşimde bulunabilecekleri ortamları içermelidir. Gençlerin farklı konularda bilgi edinebileceği, akranlarının deneyimlerinden faydalanabileceği ve projelere katılabilecekleri iyi bir örnek olarak Avrupa Gençlik Portalı verilebilir. Yerel ihtiyaçlar ve kaynaklar göz önünde bulundurularak belediye tarafından desteklenen dijital medya alanlarının oluşturulması gençlerin hem sosyal katılımını hem de sivil katılımını artıracaktır.

Kütüphane Sistemi iyileştirilmesi gençlere farklı sosyal alanlar kazandıracaktır.

İzmir Büyükşehir Belediyesi öncülüğünde üniversitelerin bulundukları konumlara gençlerin 7/24 kullanabilecekleri kütüphaneler açılması gerekmektedir. Açık olan İzmir Büyükşehir Belediyesi kütüphanelerinin (Araştırma Kütüphanesi, Kent Kütüphanesi vb.) şartlarının iyileştirilmesi ve gençlerin çalışabilecekleri fiziki koşulların sağlanması gereklidir. Bu sebeple de kütüphanelerde yapılacak değişiklikler veya yeni yapılacak kütüphaneler gençlerle birlikte planlanmalıdır. Var olan kütüphanelerin de genellikle 09:00-17:00 saatleri arasında aktif çalışması yerine gençlerin daha etkin şekilde kullanabileceği şekilde, gençlerle birlikte karar verilerek esnek çalışma saatlerine geçmesi gerekmektedir. Buna ek olarak; kütüphanelerin gençler tarafından yönetilmesi de hem genç istihdamına katkıda bulunacak, hem de kütüphanelerin daha uzun saatler hizmet vermesini de kolaylaştıracaktır. Gençlerin yurt ve evlerine uzak olan kütüphaneleri daha esnek saatlerde kullanabilmeleri için de kütüphanelerden şehrin merkezi noktalarına olan toplu ulaşım seferleri arttırılmalıdır. Bu talebe “Ulaşımında Toplu Taşıma Hizmetlerinin Aksaklığı” politika önerisinde de yer verilmiştir.

⁶ İzmir Büyükşehir Belediyesi (2023, Kasım 14), “Haberler”, <https://www.izmir.bel.tr/tr/Haberler/izmirli-genclere-izmirli-kahve/49423/156> (Erişim tarihi: 30 Ocak 2024)
https://play.google.com/store/apps/details?id=com.bbb_genclik_kulubu_app&gl=TR

Sonuç

İzmir'de yaşayan gençlerin sosyal, kültürel ve eğitim alanlarındaki ihtiyaçlarını karşılayacak yeterli alanların eksikliği, kentin genç nüfusunu etkileşimden mahrum bırakmakta ve yabancılaşma hissi oluşturmaktadır. Bu durum, gençlerin sosyal hayata katılımını sınırlandırarak alternatif alanlar arayışına girmelerine neden olmaktadır. Dijital araçlar üzerinden gençlere yönelik belediyenin sağladığı platformların eksikliği fiziksel sosyal alanların ve etkinliklerin yeterince bilinmemesine yol açmıştır. Gençler, sınırlı sayıda ve yetersiz şekilde duyurulan sosyal etkinliklerden haberdar olamamakta, bu da sosyal hayata katılımlarını engellemektedir. İzmir Gençlik Forumu'nda belirtilen sorunlar arasında gençlerin birbiriyle etkileşim kurabilecekleri fiziksel alan eksikliği, gençlik merkezlerinin ve sosyal kafe tarzı yerlerin azlığı ve kütüphanelerin kısıtlı çalışma saatleri bulunmaktadır. Politika önerisi ile, "Sosyal Belediyecilik" anlayışıyla gençlere yönelik yapıcı alanlar oluşturulmasının gerekliliği vurgulanmaya çalışılmıştır. Bu bağlamda, dijital dünyada gençlere hitap eden bir platform kurularak, gençlere özel etkinliklerin duyurulması ve sosyal alanlara daha kolay ulaşım sağlanması önerilmektedir. Yine dijital dünyada gençlerin farklı alanlarda bilgi ve deneyim edinerek sosyalleşmelerini sağlayacak Avrupa Gençlik Portalı ⁷gibi bir platform kurulması önerilmektedir. Ayrıca, kütüphane sorunlarına çözüm getirilmesi için üniversitelerin bulundukları konumlara kütüphaneler açılması ve mevcut kütüphanelerin şartlarının iyileştirilmesi önerilmektedir. İzmir'de gençlerin sosyalleşebilecekleri aktivitelerin ve sosyal alanların azlığına dikkat çekilirken, İzmirli Kafe örneği gibi başarılı projelerin bu sorunu hafifletmekte olumlu etkiler yaratabilecektir.

İzmir'deki gençlerin karşılaştığı sosyal, kültürel ve eğitim alanlarındaki sorunlara yönelik "Sosyal Belediyecilik" anlayışıyla yapılan planlı çözümler, gençlerin yaşam kalitesini artıracak ve kentle daha sağlam bir etkileşim kurmalarına olanak tanıyacaktır. Bu politika metni ile yerelde İzmir'in kentsel dönüşümünde karar alıcı pozisyonda olan tüm yöneticilere, gençlerin yaşam kalitesini artırmaya ve beraberinde toplum içerisinde faydalı bireyler olmalarına katkı sağlayacak çözüm önerilerini göz önünde bulundurmaları ve seçimden sonraki dönemde gençlerle istişare ederek birlikte hayata geçirmeleri çağrısında bulunuyoruz.

⁷Avrupa Gençlik Portalı, "About Us", https://youth.europa.eu/home_tr (Erişim tarihi: 30 Ocak 2024)

İzmir

POLİTİKA ÖNERİSİ

Gençlerin Siyasete
Katılımının Önündeki
Engeller

www.gencliginyuzleri.org

Yazar: Mehmet Mustafa Tıraş

2000 yılında Adıyamanın Gölbaşı ilçesinde dünyaya geldim. Gölbaşı Anadolu Lisesinden mezun olduktan sonra 2019 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesini kazandım ve 2023 yılı itibariyle lisans eğitimimi tamamladım. Halihazırda İzmir Barosuna bağlı Avukat Stajyeri olarak mesleğimi icra etmekteyim.

İzmire geldiğim andan itibaren çeşitli sivil toplum kuruluşlarında, vakıflarda ve derneklerde gönüllü faaliyetler yürüttüm: Bunlardan başlıcaları: İzmirde faaliyet gösteren Sosyal İklim Derneği gönüllüsüyüm. Ayrıca Konak Belediyesi Gençlik Meclisi Sekreteryası görevini sürdürmekteyim. Gençliğin Yüzleri Programına İzmir genç yüzü olarak devam etmekteyim.

Yazar: Doğukan Tokçin

Uşak Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden mezun oldu. Eğitimi sırasında özellikle afetler, erişebilirlik ve kentsel dönüşüm konularında yoğun çalışmalar yürüttü. Mezuniyetinin ardından, iklim değişikliği ve sürdürülebilirlik alanlarında kendisini geliştirmeye büyük özen gösterdi ve birçok farklı projede yer aldı. Hali hazırda Gaziemir Belediyesi Gençlik Meclisi başkanlığı görevini üstlenerek, gençlerin yerel yönetimlerde söz sahibi olması üzerinde çalışmalar yürütmektedir. Toplumun ortak çaba içinde olması gerektiğine inanarak Hubert Reeves'in "Doğa ile savaş halindeyiz; kazanırsak eğer kaybedeceğiz" sözünden hareketle, doğa ve çevre konularında kolektif çabanın önemine vurgu yapıyor. Ayrıca, yerel yönetimlerin iklim krizi gibi kritik konularda liderlik etmesi ve sürekli olarak gelişmesi gerektiğini savunmaktadır. Tokçin, kendi uzmanlık alanlarında ve geniş toplum katılımıyla daha sürdürülebilir, dirençli ve adil bir gelecek için çalışmayı hedefliyor. Bu amaçla çeşitli platformlarda aktif rol alarak, bu hedeflere ulaşmak için çaba göstermektedir."

Bu politika önerileri, Ulusal Demokratik Enstitü ve Sosyal İklim Derneği tarafından yürütülen Gençliğin Yüzleri Gençlik Forumu'nda ortaya çıkan sonuçlarla oluşturulmuştur. Öneriler, genç gönüllüler ve gençlik forumlarına katılan gençlerin fikirlerini kapsamaktadır. Kurumların görüşlerini yansıtmak zorunda değildir ve kurumlar konu ile ilgili herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir.

Yönetici Özeti

21 Ekim 2023 tarihinde gerçekleşen, İzmir Gençlik Forumu'nda 18-30 yaş arası 112 genç katılımcının katkılarıyla 24 konu başlığı ele alınmış ve "Yerel Hizmetlerde Gençlerin Yeterli Görüşlerinin Alınmaması ve Var Olan Görüşlerin Yok Sayılması" en öncelikli sorun olarak belirlenmiştir. Bu politika önerisi, İzmir'deki gençlerin önceliklendirdiği bu soruna dikkat çekmek ve çözüm önerileri sunmak amacıyla hazırlanmıştır.

İzmir'in gençleri, yerel karar alıcılar nezdinde genç tanımının net olarak oluşmaması, gençlerin özne olarak görülmemesi, yerel yönetimlerde iletişime geçebilecekleri düzenli bir muhatap bulamamaları, gençlik meclislerinin etkisiz ve işlerlik alanının sınırlı olması ve yerel karar alıcıların gençleri bir kalıba sokma çabaları gibi sorunlar yaşamaktadır. Yerel yönetimlerde gençlerin yeterince temsil edilmediği, gençlerin toplumsal ve siyasal alanlarda kendilerini ifade edecek yer bulamadıkları ve yerel yöneticilerin gençlere gereken desteği sağlamadığı görülmektedir.

İzmir'deki gençlerin siyasi katılımını artırmak amacıyla, gençlerin sunduğu öneriler arasında; gençlik tanımının gençlerle birlikte yeniden yapılması ve belediyelerde gençlerin sorunlarına çözüm getirecek yetkili birimlerin oluşturulması, yerel yönetimlerle gençler arasındaki iletişim sorunlarına çözüm olarak "Gençlik Çözüm Merkezleri" açılması, mevcut gençlik meclislerinin işleyiş ve kaynak alanlarının genişletilmesi ve özerk yapılara dönüştürülmesi ve gençlik katılımı destekleyecek gençlik merkezlerinin sayısının arttırılması yer almaktadır. Bu önerilerin hayata geçirilmesi ile gençlerin kent yönetim süreçlerinde katılımı ve etkilerinin artırılması hedeflenmektedir. Gençlerin politik süreçlere etkin katılımı, yerel yönetimlerin daha kapsayıcı, adil ve genç odaklı politikalar oluşturmasını sağlayacak, gençlerin topluma ve yönetimlere katkı sunmalarını teşvik edecektir.

Giriş

Kaleme aldığımız bu politika teklifinin hazırlanmasındaki temel amacımız, gençlerin günlük yaşamlarını doğrudan etkileyen gençlerin siyasal katılımının önündeki engeller üzerinde durmak ve bu konudaki çözüm önerilerimizi yereldeki karar alıcıların (belediye başkanı, belediye meclis üyeleri, vb.) gündemine taşımaktır. İzmir Genç Yüzleri ekibi tarafından 2024 yerel seçimleri için 21 Ekim 2023 tarihinde, gençlerin yerel ölçekte yaşadığı sorunlara ve bu sorunlara geliştirdiği çözümlere odaklanan İzmir Gençlik Forumu, 112 genç katılımcı ile düzenlenmiştir. Düzenlemiş olduğumuz Gençlik Forumu'nda gençler tarafından ele alınan 24 konu başlığı arasında birinci sırada en öncelikli sorun olarak “Yerel Hizmetlerde Gençlerin Yeterli Görüşlerinin Alınmaması ve Var Olan Görüşlerin Yok Sayılması” konu başlığı yer almıştır. Yerelde gençler arasında en öncelikli sorun olarak görülen bu konu başlığının altındaki sorunlar ve sorunlara yönelik geliştirdiğimiz çözüm önerileri bu politika önerisinde birlikte sunulmaktadır.

Gençlik, insanların çocukluktan yetişkinliğe geçiş aşamasını kapsayan, kendine ait psikolojik ve fiziksel nitelikleri içeren, demografik ve sosyolojik durumu yansıtan dönemdir. Tarihsel süreç bağlamında ele aldığımızda ise özellikle teknolojik gelişmelerle beraber dünya üzerinde etkileşimin arttığı dönemlerde gençler politik bir özneye dönüşmüştür. Günümüzde politik özne olma durumu gençleri adeta bir tehdit unsuru olarak algılamalarına ve tüm iktidar ilişkilerinde karar alıcılar tarafından farklı şekillerde baskılanmalarına sebep olmaktadır. Tüm bu baskıların yanı sıra gençler; fiziksel ve psikolojik özelliklerine dayalı dinamik nitelikleri, toplumun diğer kesimleriyle olan güçlü ilişkileri/bağları, ülkelerinin ekonomik kalkınması için önemli bir potansiyele sahip olmaları ve yerleşik kültürün devam ettirecek olmaları sebebiyle vazgeçilmez bir konuma sahiptir. Bahse konu bu karışıklık yani gençlerin hem bir tehdit unsuru, hem de toplumun vazgeçilmez bir parçası olarak algılanması, onlara yönelik yaklaşımların da tutarsız olması ve sürdürülebilir olmamasına yol açmaktadır.¹

¹ Oktay, T. (2017). “Gençliğe yönelik politika ve uygulamalarda yerel yönetimlerin rolü” MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi, 6(3), 309-336

İzmir'in 2022 nüfus istatistiklerine göre toplam nüfusu 4 milyon 462 bin 056 olarak belirlenmiştir. Bu büyük nüfusun içinde 18-30 yaş arası gençlerin toplam sayısı ise 798 bin 643'tür.² Öte yandan, kentte bulunan 9 üniversitede, 2021-2022 yükseköğretim istatistiklerine göre 178 bin 343 öğrenci eğitim görmektedir.³ Bu rakamlar, İzmir'in genç nüfusa sahip önemli bir şehir olduğunu göstermektedir. Ancak foruma katılan gençler, bu genç nüfus potansiyeline rağmen, yerel hizmetlerde gençlerin yeterince temsil edilmediğini, görüşlerinin yeterince dikkate alınmadığını ve var olan düşüncelerinin sıklıkla göz ardı edilerek seslerinin yerel siyasetçiler tarafından duyulmadığını ifade etmektedir. Bu durum, gençlerin katılımının ve etkileşiminin önemli olacağı konularda tepeden inme ve içerisinde gençlerin taleplerinin ve önceliklerinin yer almadığı kararların alınmasına yol açmaktadır.

Özellikle gençler, kentlerinin yönetiminde ve karar alma süreçlerinde fikirleri, yenilikçi perspektifleri ve enerjileri ile şehir yönetiminde daha aktif bir rol oynamalıdır. Gençlerin katılımıyla, yerel hizmetler daha kapsayıcı, adaletli ve geniş kapsamlı hale gelecek, şehrin genç odaklı politikalarla gelişime olanak sağlayacaktır. Bu politika önerisi de, İzmir'deki gençlerin yerel hizmetlerde yeterince temsil edilmediği, görüşlerinin ciddiye alınmadığı ve var olan görüşlerinin göz ardı edilmesi sorunlarına dikkat çekmek ve bu sorunlara yönelik çözümler sunmak amacıyla, İzmir Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyelerinin 2024-2029 dönemi politikalarını geliştirirken, göz önünde bulundurmaları amacıyla yazılmıştır.

²Türkiye İstatistik Kurumu, "İl, tek yaş ve cinsiyete göre nüfus" <https://www.tuik.gov.tr>, (Erişim tarihi: 30 Ocak 2024).

³Türkiye Yükseköğretim Kurulu, "Öğrenci Sayıları-İzmir" <https://istatistik.yok.gov.tr>, (Erişim tarihi: 30 Ocak 2024).

Gençliğin Yerelde Siyasete Katılımla İlgili Yaşadığı Sorunlar

Gerçekleştirmiş olduğumuz İzmir Gençlik Forumu'nda bu doğrultuda Yerel Hizmetlerde Gençlerin Yeterli Görüşlerinin Alınmaması ve Var Olan Görüşlerin Yok Sayılması konu başlığı genç katılımcılar tarafından ele alınmış ve bu konu başlığı altında aşağıdaki sorunlar üzerinde durulmuştur:

- 1.Yerel karar alıcılar nezdinde “Genç” tanımının net olarak oluşmaması
- 2.Gençlerin özne olarak görülmemesi sonucunda kendilerini ifade edebilecekleri kamusal ve siyasal bir alan yaratılmaması
- 3.Gençlerin yerel yönetimlerde iletişime geçebileceği düzenli bir muhatap bulamaması
- 4.Gençlik meclislerinin işlerlik alanının sınırlı olması
- 5.Yerel karar alıcıların gençleri bir kalıba sokma çabalarının olması

Yerel karar alıcılar nezdinde “Genç” tanımının net olarak oluşmaması

Gençlik, belirli bir yaş aralığını ile sınırlanan, her toplumda farklı tanımlamaları olan, çeşitli fizyolojik ve sosyolojik yönü bulunan bir gruptur. Birleşmiş Milletler Sekreterliği, UNESCO ve ILO gibi uluslararası organizasyonlar 15-24 yaş aralığını genç olarak kabul etmektedir. Birleşmiş Milletler kapsamındaki HABITAT'ın Gençlik Fonu ise, 15-32 yaş aralığını genç kabul etmektedir. Avrupa Birliği Gençlik Programı da, 15-28 yaş aralığındaki bireyleri ana hedef kitlesi olarak belirlemiştir. Programda 13-30 yaş aralığındaki bireyler de bazı kısıtlılıklarla birlikte genç olarak kabul edilebilmektedir. Avrupa Birliği Gençlik Strateji Belgesi'nde gençlik yaşı 15-29 olarak esas alınmaktadır. Gençliğin Yüzleri ekibi olarak biz de tüm bu değerlendirmeler çerçevesinde gençlik yaş aralığını 18-30 yaş arası olarak kabul ettik.

Gençlik tanımı, çeşitli değişkenlikler gösterse de en nihayetinde üzerine uzlaşmaya varılabilecek unsurları içermektedir. Ancak üzerinde uzlaşılabilecek bir gençlik tanımı kabulüne yönelik çabayı yerel karar alıcılar ve mekanizmalar bir türlü ortaya koymamaktadır veya koymak istememektedir.

⁵ Oktay, 2017, p.311

⁶ Oktay, 2017, p. 312

⁷ Oktay, 2017, p.312

Gerçekleştirmiş olduğumuz Gençlik Forumu'nda bir katılımcımız başından geçen bir olayı şu şekilde dile getirmiştir:

“Arkadaşlarımızla düzenli olarak Belediye Meclislerine gidiyoruz, İzmir Büyükşehir Belediye Meclisi'nde 30 yaşını geçmemiş genç diyebileceğimiz sadece 1 kişi var. Biz bu konuyu belediye başkanlarıyla konuştuğumuzda 50 yaşında insanlara genç diyorlar. Belediye başkanlarının genç tanımından haberi olmuyor. Koltuk sevdası olan insanlarda bisiklet sürsek genç sayılırız ya da gençlerle iki fotoğraf çekinmekle gençleri anlayabiliriz düşüncesi çok samimiyetsiz.”

Genç katılımcı arkadaşımızın yaşadığı deneyimler yerel karar alıcılar nezdinde genç tanımının oluşmadığını net olarak ortaya koymaktadır.

Gençlerin özne olarak görülmemesi sonucunda kendilerini ifade edebilecekleri kamusal ve siyasal bir alan yaratılmaması

Gençlerin özne olma hali, kendi kararlarını bağımsız bir şekilde alabilme ve toplumsal, siyasal süreçlere aktif bir şekilde katılabilme yetisini ifade eder. Gençlerin özne olmadıklarını düşündüren durumlar arasında, karar alma süreçlerine dahil edilmemeleri, politika ve programlarda gençlerin ihtiyaç ve önceliklerinin yeterince dikkate alınmaması, gençlerle ilgili konularda onların görüş ve önerilerinin istenmeyip, gençlerin toplumda aktif roller üstlenmelerine yönelik yeterli destek ve teşvik mekanizmalarının olmaması bulunmaktadır. Ayrıca, gençlere yönelik politikaların genellikle onlar için değil, onlar hakkında yapılması ve gençlerin kendi geleceklerini şekillendirme süreçlerinde pasif birer izleyici konumuna itilmeleri de bu düşüncenin oluşmasına neden olmaktadır.

Yerel yönetimlerin stratejik planlamalarında ve uygulamalarında gençlerin özne olarak tanınmaması, gençlerin toplumsal ve siyasal alanlarda kendilerini ifade edebilecekleri mekanizmaların yaratılmamasına yol açmaktadır. Sıklıkla, gençlerin kendi bağımsız varlıklarını ve özgül ağırlıklarını ortaya koyabilecekleri yaklaşım yerine, onları başka grupların veya temaların yan ürünü olarak konumlandıran bir yaklaşım benimsenmektedir. "Kadın ve Gençlik", "Gençlik ve Spor", "Çocuk ve Gençlik" gibi ifadeler, gençleri toplumun ana akışından ayrı bir kategoriye sokmak yerine, onları tamamlayıcı bir öge olarak görme eğilimini yansıtmaktadır. Bu durum, gençlerin kendi geleceklerini şekillendirme özgürlüklerinin kısıtlandığı anlamına gelir ve yerel yönetimlerin katılımcı süreçlerine aktif olarak dahil olmaları için gereken desteği alamadıklarını göstermektedir.

İzmir Gençlik Forumu'nda bir araya gelen gençler, kamusal ve siyasal alanlardan hızla dışlandıklarından bahsetmişlerdir. Ancak bu durumun gençlerin kendi tercihleriyle gerçekleşmediğini, aksine gençlerin bu alanlardan bilinçli bir şekilde uzaklaştırıldıklarını ve sadece belirli konularla ilişkilendirilebilecek bir grup olarak görüldüklerini ifade etmişlerdir. Katılımcılar, yerel karar alıcıların bu sınırlı bakış açısının ötesine geçemediğini belirtmişlerdir.

“Gençler gerek kamusal alanda gerekse de siyasal alandan hızla uzaklaşmakta. Ancak bunun kendileri tarafından yapılmış bir tercih olduğunu düşünmüyoruz. Gençler bile isteye bu alanlardan uzaklaştırılıyor ve adeta eklemenebilecek bir grup olarak algılanıyor. Maalesef ki yerel karar alıcıların bakış açısı da bu yönden öteye gidemiyor.”

Gençlerin yerel yönetimlerde iletişime geçebileceği düzenli bir muhatap bulamaması

Toplumdaki ana gruplardan biri olarak gençler de belediyelerle iletişim de düzenli bir muhatap bulamamakta, bu kapsamda da yaşadıkları sorunları veya ihtiyaçlarını yetkili kişilere iletememektedir. Özellikle ilçe belediyeleri içerisinde birebir gençlerle ilgilenecek bir mekanizmanın veya birimin olmaması, sorunun ana nedenlerinden bir tanesidir. Yerel siyasetçilerin de gençlerle seçimler öncesinde bir araya gelip, daha sonra gençler tarafından talep edilen ihtiyaçlar ile ilgili gerekli adımları atmaması veya yapılan çalışmalarla ilgili gençlerle belediye arasında bir iletişim kanalı açmaması gençlerin yerel yönetimlerdeki karar alma süreçlerine katılımı engellemektedir. Düzenlemiş olduğumuz Gençlik Forumu'nda genç bir katılımcımız bu sorun hakkındaki yaşadığı deneyimi ve görüşlerini şu şekilde dile getirmektedir:

“Uzun süredir yerel yönetimlerle iletişim eksikliği yaşıyoruz. Bu sorunu aşmak için liderlerin sonuç odaklı olması, koltuğa oturduktan sonra da açık fikirli ve dinleyici olması gerekiyor. Yerel yöneticilerin amacının koltuk sevdası mı yoksa ülkeye katkı sağlamak mı olduğunu sorgulamaları önemli. Eğer ülkeye katkı sağlamak amacıysa, iletişim kurduktan sonra gerçekten söylediklerimizi değerlendirip değerlendirmediyini anlamakta zorluk çekiyoruz, çoğu zaman ilettiklerimizle ilgili geri bildirim alamıyoruz.”

Genç katılımcımızın da dile getirdiği üzere gençlerin yerel yönetimlerde iletişime geçebileceği düzenli bir kişi, birim yada mekanizma muhatap bulamaması sorununu net olarak ortaya koymaktadır.

Gençlik Meclislerinin etkisiz ve işlerlik alanının sınırlı olması

1992’de Birleşmiş Milletler’in Rio Yeryüzü Zirvesi’nde 21. yüzyıl için kabul edilen gündem belgesinde yerel düzeye yönelik kent konseyleri, çalışma grupları ve meclislerden oluşan bir yapı tavsiye edilmiştir. Bu yapılar Türkiye’de sınırlı da olsa uygulama alanı bulmuştur. Aynı zamanda 2005’de 5393 sayılı Belediye Kanunu ile kent konseyi çatısı altında çalışma grupları ve meclislerden oluşan bir yapıya dönüştürülmüş ve belli ölçekteki kentler için kurulması zorunlu hale getirilmiştir. Bu kapsamda kent konseyi, gençlikle ilgili çalışma grubu ve gençlik meclisi, belediyelerin o kentte gençlikle ilgili çalışmalarının odağına alması gereken mekanizmalar haline gelmiştir.⁷

İzmir Kent Konseyi Gençlik Meclisi de kuruluş amacını “Gençlerin kent yönetiminde, karar alma mekanizmalarında, sosyal yaşamda rol almasını ve temsil edilmesini, İzmir’de ve Türkiye’de gençler arasında yardımlaşma ve dayanışmayı arttırmayı amaçlar. Gençlerin uluslararası çalışmalara katılımlarını destekler, İzmir’in yeni teknolojilerle daha yüksek düzeyde kaynaşması ve sürdürülebilir gelişme açısından gençliğin enerjisinden en iyi şekilde yararlanmayı amaçlar.” şeklinde açıklamıştır. Diğer bir deyişle gençlik meclisleri, gençlerin kentin yönetimine direkt olarak katılmasını ve yönetim sürecine dahil olmalarını sağlamak amacıyla ortaya çıkmıştır. Ancak merkezine gençlik katılımını alan gençlik meclislerinin, İzmir kent yönetiminde gençlerinin sorunlarını ve çözüm önerilerini karar vericilere taşımakta yetersiz kaldığı görülmektedir.

Bu bağlamda Kent Konseyi Gençlik Meclisi’nin yanı sıra İzmir Büyükşehir Belediyesi’nin Gençlik Belediyesi, Gençİzmir ve gençlik alanında çalışan sivil toplum örgütleri, öğrenci kulüpleri vb. yapıların ortak bir alanda buluşamaması gençler arasında iş birliklerinin kurulmasını engellemekte ve gençlerin etki alanını arttırmak yerine azalmasına sebep olmaktadır.

⁷ Oktay, 2017, p.330

Politika Önerisi: Gençlerin Siyasete Katılımının Önündeki Engeller

İzmir

Buna ek olarak, özerk ve bağımsız bir yapıya sahip olmaları gerekirken kent konseylerinin belediye organlarının bir uzantısı gibi çalıştığı gözlemlenmektedir. Bahsettiğimiz tüm sınırlamalara rağmen İzmir’de bulunan gençlik meclisleri, kendilerine verilmiş dar bir alanda gençlerin katılımını arttıran çalışmalar yürütmeye çalışmaktadır. Gerçekleştirmiş olduğumuz Gençlik Forumu’nda bir katılımcımız Gençlik Meclisi deneyimini şu şekilde paylaşmıştır:

“Gençlik meclisleri olarak hizmet odaklı çalışıyoruz ve belediye ile tek bağlantımız ödenek kısmı oluyor. Zaten kendi projelerimiz komisyondan komisyona değişiyor. 15-30 yaş arasında özellikle öğrencilere hizmet veriyoruz. Kamp, barınma sorunu, ulaşım gibi sorunlara çözüm arayışı içindeyiz. Genç Meclisleri biraz daha proje odaklı olduğu için maddi destek talep ediyor ve bu da sınırlı şekilde karşılanıyor. Gençlik meclisine girmeden önce belediye ve diğer STK’lar ile hiç bağlantım yoktu ve belediyenin sağladığı olanakları bilmiyordum. Network açısından Gençlik Meclisleri çok önemli, bizim yerel yönetimlerde verilen kararlarda yer almamız çok önemli. Ben birçok Gençlik Meclisinde bulundum ve bunları olumlu buluyorum, herkesin de katılmasını destekliyorum.”

Bu olumlu deneyimin yanı sıra, dar ve sınırlı bir kitleye hitap etmesi gençlik meclislerinin kronik sorunlarından birini oluşturmaktadır. Gençlik Meclisleri kentin merkezi dışında kalan farklı arka planlardan gençlere ulaşamamakta ve bu nedenle şehirdeki sadece belirli sosyo-ekonomik ve siyasal kitlelerden gelen gençleri temsil edebilmektedir.

Alternatif bir oluşum: İzmir Gençlik Belediyesi

Türkiye’de ilk defa hayata geçirilen, gölge belediyecilik modeli olan Gençlik Belediyesi, İzmir’in 30 İlçesinden, 18-30 yaş arası tüm gençleri herhangi bir özel şarta bağlı olmaksızın içinde barındıran bir yapıdır. İzmir Gençlik Belediyesi, gençlerin düşüncelerini kentte yüksek sesle dile getirmesini, kente dair görüşlerini, fikirlerini ve projelerini açıklıkla ortaya koyabilmesini sağlayarak Türkiye’de gençlik çalışmalarında yeni bir soluk olmuştur. Gençlik Belediyesi’ne, başvuru yapan gençler arasından kura ile seçilen 88 meclis üyesi, 44 yedek meclis üyesi ve gönüllülerle, 11 farklı komisyonda kente dair çalışmalar gerçekleştirmekte, projeler üretmekte, kentin gençlik çalışmalarına ve gençlik politikalarına katkı sunmaktadır. İzmir Gençlik Belediyesi’nin düzenlediği etkinlikler kapsamında yapılacak işlerin süreçlerinde gençlerin daha katılımcı olarak seçilmesi ve özellikle davet edilen gençlerin çeşitliliğin ön plana alınması gerekmektedir. Bu süreçlerde karar alma mekanizmalarına katılımın çoğulculuk ilkesi göz önünde bulundurularak sağlanması ve böylelikle İzmir Gençlik Belediyesi’nin kapsayıcılığının artırılması gerekmektedir.

Yerel Karar Alıcıların (Muktedirlerin) gençleri bir kalıba sokma çabalarının olması

Daha önce değindiğimiz gibi üzerinde düşünölmüş ve uzlaşölmüş bir “gençlik tanımı” olmayan karar alıcıların bulduğı çözüm yolu gençleri belirli kalıplar içerisine alıp, onların davranışlarını sınırlamak yönündedir. “Benim gencim şöyledir-benim gencim böyledir”, “yerli ve milli genç”, “dindar ve kindar nesil” gibi örneklerin ortaya koyduğı üzere yerelde de siyasetçiler gençleri kendi siyasi görüşlerine göre belirli kalıplara sokmaya çalışmakta ve sadece destekledikleri gençlik yapılarına (Gençlik merkezleri, Gençlik meclisleri vb.) dahil olmalarına alan tanımaktadır. Bu durum demokratik zeminde farklı görüşlerden gençlerin birbirleri ile etkileşime geçmesini engellemekte ve gençler arasında da kutuplaşmanın artmasına yol açmaktadır. Gençlerin yaşadığı yönlendirme, baskılanma ve karar alıcıların tanımladığı kalıplara girme zorunluluğı gibi sorunlar yerel yöneticiler tarafından görmezden gelinmektedir.

Çözümler ve Uygulanabilir Politika Önerileri

İzmir'deki gençlerin yerelde siyasete katılımının önündeki engelleri kaldırmak ve eksiklikleri gidermek için, gençler tarafından önerilen bir dizi çözüm bulunmaktadır. Bu öneriler, gençlerin kendi görüşlerini ifade edebilmeleri ve genç kimliği ile var olabilmeleri adına katılımcı süreçlere erişimi kolaylaştıracak çözümleri içermekte ve bu alanda onları daha fazla desteklemeyi hedeflemektedir.

Tüm çözüm önerilerinin ortak bileşeni olarak; gençlere yönelik olarak belediyelerin hizmet temelli yaklaşım yerine hak temelli bir yaklaşımda bulunmaları talep edilmektedir. Bu yaklaşımın değişmesi için de aşağıdaki çözüm ve politika önerileri geliştirilmiştir. Önerilen çözümler, gençlerin kendilerini genç olarak ifade etmeleri adına katılımı genişletmek ve bu alandaki etkileşimlerini güçlendirmek için kritik öneme sahiptir.

Gençlik kavramının kurumsallaşması gerekmektedir.

Yerel karar alıcılar ve yöneticiler tarafından yerleşik bir "Gençlik" tanımının olmaması ve karar alıcıların ortaya çıkan bu tanım boşluğunu kendi dar kalıpları ile doldurmalarının önüne geçmek için, "Gençlik" tanımı gençlerle birlikte belediye özelinde tekrardan oluşturulmalı ve gençlerin sorunları için çözüm getirecek belediye içerisinde yetkili birimler oluşturulmalıdır. Bu gençlik kavramının kurumsallaşmasına katkıda bulunacaktır.

Gençlik kavramının kurumsallaşması için gençlere kendini ifade edebilecekleri sosyal ve siyasi alanlar yaratılmalıdır. Bu kapsamda gençler arasında farklı ihtiyaçlara yönelik hackathonlar düzenlenebilir, bu gibi aktiviteleri desteklemek için de, gençlik merkezlerinde gençlerin aktif görüşlerini dile getirebileceği alanlar tasarlanabilir.

Buna ek olarak, gençleri temsil eden sivil inisiyatifler ile katılımcı süreçler iyileştirilmeli ve arttırılmalıdır. Farklı gençlik gruplarını ve ihtiyaçlarını temsil eden sivil inisiyatifler aracılığı ile de yerel yönetimlerle gençlik arasındaki bağ güçlenecektir.

Yerel seçimlere girecek adaylara yönelik olarak, gençlerin toplumun temel özneleri arasında yer aldığını ve karar alma süreçlerine doğrudan katılımlarının hem demokrasi için hem de yerel yönetimlerin kendileri için hayati önem taşıdığını anlamaları gerekmektedir. Gençlerin özgür ve etkin birer birey olarak görülmesi, onların kamusal ve siyasal alanda daha aktif roller üstlenmelerini sağlayacak ve yerel yönetimlerin karar alma mekanizmalarına taze bir bakış açısı getirecektir. Bu nedenle, gençleri gerçekten dinleyen ve onların seslerini yönetim süreçlerine entegre eden bir yaklaşım benimsemek, yerel yönetimler için bir zorunluluk haline gelmelidir.

Gençlerin yerel karar alıcılara erişimi kolaylaştırılmalıdır.

Yerel yönetimlerle gençler arasındaki artan mesafe ve iletişimsizliğe karşı gençlerle belediye arasındaki iletişimi yeniden kurgulayacak “Gençlik Çözüm Merkezleri” açılmalıdır.

- Gençlik Çözüm Merkezlerinin temel amacı yerel yönetimlerle bağları kopmuş gençler ile tekrardan bu bağları kuvvetlendirmek ve yaşadıkları sıkıntıların yerel düzeyde çözümlemek olmalıdır.
- Gençlik Çözüm Merkezleri gençler ile temasa geçebilecek, içerisinde gençlerin de olduğu gençlik alanında deneyime sahip ekiplerden oluşmalıdır.
- Gençlik Çözüm Merkezleri’nin faaliyet alanı gençlerin günlük hayatta hayat karşısında yaşadığı sıkıntıların yerel düzeyde çözülmesi adına öneriler, fikirler ve çözümler üretmek olmalıdır.
- Gençlik Çözüm Merkezleri şehir merkezinin dışında da açılmalı ve uzak ilçelerde yeterince erişilemeyen gençlere ulaşmayı amaçlamalıdır.

Mevcut gençlik meclislerinin işlerlik sahasının genişlemesi gerekmektedir.

- Gençlik meclislerinin tamamen özerk bir yapıya dönüşmesi ve hiçbir üst yapının uzantısı olmaması gerekmektedir. Gençleri belediye kararlarına daha fazla dahil olmalarını sağlamak için gençlik meclislerinin yapısı ve yetki alanları gençlerle birlikte yeniden tartışmaya açılmalı ve ortak bir payda da anlaşarak revize edilmelidir. Bu kapsamda Gençlik Belediyesi ve Gençlik Meclisi ve yerelde çalışan gençlik örgütlerinden oluşan bir platform inşa edilmeli ve gençler gündemlerini bu platformda birbiri ile paylaşıp, işbirliği adımlarını tanımlamalıdır. Oluşturulacak gençlik platformu çeşitliliğe önem verilerek kurulmalı ve yerelde aktif saha çalışmaları yürütmelidir.
- Gençlik meclislerine daha fazla kaynak yaratılmalıdır. Bu kaynaklar lojistik destek, kitap desteği, barınma ve ulaşım desteği, temiz yemek ve temiz su desteği gibi gençlerin doğrudan hayatlarına etki edecek mahiyette olmalıdır.
- Gençlik meclislerinin de kendi dar çevresinden çıkıp geniş genç kitlelerine ulaşması için yerel yönetimlerle koordineli bir şekilde atılacak adımlar belirlenmelidir.

Gençlik merkezleri arttırılmalı ve daha etkin bir yapı haline getirilmelidir.

Gençlik merkezlerinin sayısının artırılması ve daha etkin bir yapıya kavuşturulması, gençlerin yerel yönetimlerle daha yakın ilişkiler kurması ve gençlerin ilerleyen aşamalarda yerel yönetimlerin karar alma süreçlerine dahil olması için ilk adım olacaktır.

Katılımcı bir yaklaşım benimseyen gençlik merkezleri, gençlerin kendilerini farklı alanlarda ifade etmelerine ve bunun akabinde karar alma süreçlerine aktif bir şekilde katılmalarına olanak tanımaktadır. İzmir’de aktif olarak faaliyet gösteren Havagazı Gençlik Merkezi’ne ek olarak, daha fazla genci katılımcı süreçlere dahil etmek için genç nüfusunun fazla olduğu Buca, Bornova gibi bölgelerinde gençlik merkezleri açılması, gençlerin daha fazla etkinlikler düzenlemesine ve projeler geliştirmesine olanak sağlayacak ve bu durum da gençlerin yerel yönetimlerin karar alma süreçlerine dahil olmaları için gerekli kamusal alanı yaratacaktır.

Sonuç

Gençlik, toplumun dinamik ve potansiyel bakımından en zengin kesimlerinden biridir. Ancak, yerel hizmetlerde gençlerin sesi ve görüşleri yeterince dikkate alınmamaktadır. Siyasal mekanizmaların gençleri anlamakta, onları temsil etmekte ve onların ihtiyaçlarını göz önünde bulundurmada yetersiz kalması, gençlerin politik süreçlerde aktif rol almasını engellemektedir.

Öncelikle, yerel yönetimler gençlerin politik katılımı için gerekli alan ve olanaklar yeterince sağlanmamaktadır. Gençlik Meclisleri gibi yapılar, sınırlı etkilerini gençlerin tamamına ulaştıramamaktadır. Bu meclislerin daha etkin, kapsayıcı ve geniş katılımlı hale getirilmesi önemlidir.

İkinci olarak, gençlik tanımının belirsizliği ve yerel karar alıcılar arasındaki farklı tanımlamalar gençlerin temsilini zorlaştırmaktadır. Gençlik, farklı kültürlerde, toplumlarda ve uluslararası platformlarda farklı yaş aralıklarına hitap etmektedir. Yerel yönetimlerde bu tanımın netleştirilmesi ve gençlerin kendilerini ifade edebilecekleri bir ortamın oluşturulması gerekmektedir. Buna ek olarak; yerel yöneticilerin gençleri bir kalıba sokma çabaları ve önyargılar, gençlerin özgürce kendilerini ifade edebilme özgürlüklerini kısıtlamakta ve farklı görüşlerden gençlerin bir araya gelmelerini de engellemektedir. Bu duruma karşı, farklı görüşlerden gençlerin bir araya geldiği alanlar yaratmak, şehirdeki demokrasi kültürüne de katkıda bulunacaktır.

Üçüncü olarak, gençlerin iletişim kurabileceği ve sorunlarını iletebileceği düzenli muhatapların eksikliği, gençlerin politik sürece katılımını engellemektedir. Gençlerin sorunları için çözüm getirecek Gençlik Çözüm Merkezi gibi yapılar oluşturulmalıdır. Gençlerin politik süreçlere etkin katılımı, yerel yönetimlerin daha kapsayıcı, adil ve genç odaklı politikalar oluşturmasını sağlayacaktır. Bu nedenle, gençlerin görüşleri dinlenmeli, onların perspektiflerine daha fazla yer verilmeli ve gençlerin katılımı teşvik etmek için yukarıda talep edildiği şekilde net adımlar atılmalıdır. Bu politika teklifi de, gençlerin yerel yönetimlerin karar alma süreçlerine katılımını artırmak için somut adımların atılmasının önemini vurgulamakta ve yerel yönetimde bizleri temsil etmeye aday herkesi bizlerle diyaloga geçmeye çağırmaktadır.

İzmir

POLİTİKA ÖNERİSİ

İklim Kriziyle Mücadele ve Çevrenin Korunması

www.gencliginyuzleri.org

Yazar: Sude Muhtaroglu

Ege Üniversitesi gazetecilik 4. Sınıf öğrencisiyim. Sivil Toplum Örgütlerinde hak temelli çalışmalarda gönüllük yapıyorum. Kendi web sitemi kurmaya çalışıyorum ve sosyal medya uygulamalarında içerik üretiyorum.

Yazar: Elif Leblebici.

Celal Bayar Üniversitende Halkla ilişkiler ve reklamcılık 2.sınıf öğrencisiyim.Çeşitli yerel gazetelerde stajlarımı sürdürmekteyim.Şu an Aktif bir şekilde Cumhuriyet gazetesinde stajımı yapıyorum.Aynı zaman da yerel seçim kampanyası adına iletişim direktörlüğü yapıyor olup siyasetle ilgileniyorum.Yeni fikirlere açık,azimli,neşeli,çalışkan bir karakterim.

Bu politika önerileri, Ulusal Demokratik Enstitü ve Sosyal İklim Derneği tarafından yürütülen Gençliğin Yüzleri Gençlik Forumu'nda ortaya çıkan sonuçlarla oluşturulmuştur. Öneriler, genç gönüllüler ve gençlik forumlarına katılan gençlerin fikirlerini kapsamaktadır.Kurumların görüşlerini yansıtmak zorunda değildir ve kurumlar konu ile ilgili herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir.

Yönetici Özeti

21 Ekim 2023 tarihinde gerçekleşen İzmir Gençlik Forumu'nda 18-30 yaş arası genç katılımcıların katkılarıyla 24 konu başlığı ele alınmış ve "İklim Kriziyle Mücadele ve Çevrenin Korunması" en öncelikli sorunlardan biri olarak belirlenmiştir. Bu politika önerisi, İzmir'deki gençlerin önceliklendirdiği bu soruna dikkat çekmek ve çözüm önerileri sunmak amacıyla hazırlanmıştır.

İzmir'de gençler, atık yönetimi ve bu alandaki farkındalık eksikliğinin çevresel etkileri, gençlerin doğayla buluşabilecekleri yeşil alanların yetersizliği, iklim krizi sonucu ortaya çıkan aşırı hava olayları ve afetlerin gençleri etkilemesi, gençlerin iklim kriziyle mücadelede bilgi, birikim ve deneyimlerini arttırma ihtiyacı, gençlerin iklim kriziyle ilgili stratejilere ve alınan kararlara katılarak çözüm üretebileceği ve politika geliştirebileceği katılım mekanizmalarının olmaması, iklim alanında belediye, STK ve gençler arasında yürütülen çalışmaların yetersizliği gibi başlıklar tartışılmıştır. Bu başlıklara ek olarak İzmir'de yaşayan gençler iklim alanında kapsayıcı ve uzun vadeli stratejilerin oluşturulmaması, iklim kriziyle mücadele ve çevrenin korunması için belediyenin yeterince kaynak oluşturmaması, yeşil ulaşım sistemlerinin yeterli ve gençlerin kullanımı için teşvik edici olmaması, gençlerin sürdürülebilir yaşama geçiş için bilgi ve ilgili alanlara sahip olmaması, İzmir'in iklime uyumlu bir kent olmaması sebebiyle gençlerin yaşadığı sorunlar gibi konuları ele almıştır.

Bu sorunlar kapsamında sunulan çözüm önerileri arasında gençlerin atık yönetimi, sorumlu üretim ve tüketim hakkında güçlendirilmesi ve sıfır atık hedefine ulaşmak için kapsamlı yönetim planının uygulanması, yeşil alanların sayısını arttırarak gençlerin doğada sosyalleşebilecekleri ve çevrenin korunması için gençlerin doğayla bağ kurabilecekleri alanlar oluşturulması, dayanıklı altyapı çalışmalarının acil olarak yürütülmesi, gençlere ekolojik okuryazarlık ve temel çevre eğitimleri verilmesi, gençlerin iklim kriziyle ilgili stratejilere, alınan kararlara ve uygulamalara katılarak çözüm üretebileceği ve politika geliştirebileceği katılım mekanizmaları oluşturulması gibi öneriler bulunmaktadır. Foruma katılan gençler ayrıca çözüm olarak yeşil ulaşım sistemlerinde gençlerin kullanımı için teşvik edici uygulamalar oluşturulması, gençlere sürdürülebilir yaşama geçişte bilgilerini arttıracak kaynaklar için destek olunması ve İzmir'in iklime uyumlu ve dirençli bir kent olması için belediyenin gençlerle birlikte çalışması gibi öneriler sunmuştur. Bu politika metni ile yerel yöneticilere iklim kriziyle mücadele ve çevrenin korunması sorunlarına yönelik çözüm önerilerinin göz önünde bulundurulması ve gençlerle istişare edilerek hayata geçirilmesi çağrısında bulunmaktadır.

Giriş

Gençliğin Yüzleri olarak kaleme aldığımız bu politika önerisinin hazırlanmasındaki temel amacımız, gençlerin günlük yaşamlarını doğrudan etkileyen konuları görünür kılmak ve yerel karar alıcıların gündemine taşımaktır. Gençliğin Yüzleri İzmir Ekibi olarak 2024 yerel seçimleri için 21 Ekim 2023 tarihinde, gençlerin yerel ölçekte yaşadığı sorunlara ve bu sorunlara geliştirdiği çözümlere odaklanan İzmir Gençlik Forumu'nu 112 İzmirli gencin katılımıyla düzenledik. Düzenlemiş olduğumuz Gençlik Forumu'nda gençler tarafından ele alınan 24 konu başlığı arasında "İklim Krizi ve Afet Temelli Altyapı Eksikliği" gençler tarafından yapılan sıralamalarda beşinci en öncelikli konu başlığı olarak yer almıştır.

Bu konu başlığında tartışmaya katılan gençler, İzmir'in iklim kriziyle mücadele ve uyum politikaları geliştirmede gençlerin yeterli bilgi, beceri ve kaynaklara sahip olmadıkları için endişe duyduklarını ifade etmiş ve iklim kriziyle ilgili gençlerin kapasitelerinin güçlendirilerek, yerel katılım süreçlerinde daha fazla söz sahibi olmak istediklerinin altını çizmiştir. Bu doğrultuda yerel seçim adaylarına, iklim kriziyle mücadelede gençlerin yaşadıkları sorunlar ve bu sorunların gençler için gençlerle birlikte nasıl çözülebileceğine ilişkin çözüm önerileri bu politika önerisinde sunulmuştur.

İzmir'de yaşayan gençler, iklim değişikliğiyle mücadelede yerel yönetimlerle işbirliği yapma arzusunu güçlü bir şekilde dile getirmektedir. İzmir'de, iklim değişikliğinin yol açtığı sorunlarla başa çıkabilmek için yerel yönetimlerin stratejik planlama ve kaynak tahsisinde önemli rolleri bulunmaktadır. Gençler, kentlerinin sürdürülebilir ve yaşanabilir kalmasını sağlamak için yeşil alt yapıların güçlendirilmesi, atık yönetiminin iyileştirilmesi, yeşil ulaşım sistemlerinin teşvik edilmesi gibi konularda etkin çözümler üretilebilmesi için kendi seslerini, fikirlerini ve yenilikçi çözümlerini sunmak istemektedir. Gençler, yerel yönetimlerle işbirliği içinde çalışarak bu alanlardaki kapasitelerini artırma, iklim kriziyle mücadelede aktif roller üstlenme ve kentlerinin karşı karşıya olduğu çevresel sorunlara pratik çözümler getirme fırsatı bulacaklarına inanmaktadırlar. Bu nedenle, İzmir'de gençler, iklim değişikliği konusunda yerel yönetimlerin daha kapsayıcı, katılımcı ve yenilikçi politikalar geliştirmesini ve gençlerin bu süreçlerde aktif olarak yer almasını talep etmektedir. Bu yaklaşım, gençlerin çevresel sorunlara karşı daha bilinçli ve sorumlu bireyler olarak yetişmelerini sağlayacak ve İzmir'in sürdürülebilir bir geleceğe sahip olmasına katkıda bulunacaktır.

Gençlerin talepleri ile paralel olarak İzmir Büyükşehir Belediyesi 2020-2024 Stratejik Planında iklim odaklı stratejik amaçlar ve hedefleri şu şekilde sıralanmıştır:

- Yeşil altyapı: İl genelinde iklim dostu yeşil alanlar ağı oluşturulacak.
- İklim eylemi: İklim değişikliğini ve bunun etkilerine uyumlanmak için tarım ve enerji başta olmak üzere tüm alanlarda harekete geçilecek.
- Deniz ve kıyılar: İzmir Körfezi ile tüm kıyılar ve denizler korunacak ve sürdürülebilir şekilde kullanılacak.
- İklim değişikliklerine uyum sağlanarak, herkesin güvenilir, sürdürülebilir ve uygun fiyatlı enerjiye erişimi desteklenmesi.
- Kent genelinde iklim değişikliğine uyumlu yeşil alanlar ağı oluşturulması doğal alanlar ve biyolojik çeşitliliğin korunması.
- Daha yaşanabilir bir ekosistem yaratmak için doğa bilinci ve sevgisinin oluşturulması, iklim değişikliğine uyum sağlayan duyarlılıkların geliştirileceği faaliyetlerin yürütülmesi.

Bu amaçlar odağında gençlerin iklim kriziyle mücadele ve çevrenin korunması konularına duyarlılıkları göz önüne alındığında, İzmir'in iklim odaklı stratejik amaçlarını uygulamalarını talep etme ve katılım arzuları anlaşılabilir.

Bizler, politika önerilerimiz aracılığıyla bu önemli konuların çözümüne katkı sağlamak, İzmir'i daha yaşanabilir bir yer haline getirmek için yerel karar alıcılar ile işbirliği yapmak ve daha fazla gencin iklim alanında söz sahibi olabileceği bir İzmir oluşturmak istemekteyiz.

İklim Krizi ve Afet Temelli Altyapı Neden Gençler için Önemli?

İzmir'deki gençler, iklim krizi gibi küresel sorunlarla karşı karşıya oldukları bu dönemde özellikle kırılgan bir konumdadırlar. Bunun nedeni ise gençler, iklim krizinin yarattığı maddi, fiziksel ve psikolojik etkilere karşı daha dirençsizler, göç ve yerinden edilme gibi toplumsal hareketlere karşı daha savunmasızlar, iklim kriziyle mücadele sürecinde söz hakkına daha az sahipler ve iklim krizinin uzun vadeli etkileriyle daha fazla karşı karşıya kalma potansiyeline sahipler. İzmir'de gençler, iklim değişikliğinin yol açtığı aşırı hava olayları ve sosyoekonomik etkilere toplumun geri kalanına kıyasla daha az dayanıklı oldukları için, hem fiziksel hem de psikolojik olarak iklim değişikliğinden daha fazla zarar görme riski ile karşı karşıyadırlar. Bu durum, İzmir'in iklim değişikliğine bağlı olarak yaşanan çevresel değişimlerden doğrudan etkilenen bir kent olmasıyla daha da belirginleşmektedir. Artan ortalama sıcaklık, ani hava değişiklikleri, deniz seviyesindeki yükselme gibi iklim kaynaklı olaylar, genç neslin günlük yaşamını, eğitimini ve geleceğini şekillendirme potansiyelini ciddi şekilde etkileyebilir. İzmir'deki gençler, kentlerinin altyapısı, ekonomisi ve sosyal dokusu üzerinde doğrudan etkisi olan bu iklim değişiklikleriyle başa çıkma sorumluluğunu taşımaktadır. Örneğin, kentin kıyı bölgelerinde yaşayan gençler, deniz seviyesindeki artışın getirdiği riskleri daha yoğun bir şekilde hissedeceklerdir. Tarım alanlarının iklim değişikliği nedeniyle etkilenmesi ise kırsal bölgelerde yaşayan gençlerin gıda güvenliği ve geçim kaynakları açısından sorunlarla karşılaşmasına sebep olacaktır. Ancak, İzmir'deki gençler aynı zamanda bu sorunlara karşı çözüm üretecek potansiyele sahiptir. Sürdürülebilirlik, yeşil enerji, çevre koruma gibi konularda duyarlılık geliştiren gençler, kendi kentlerinin ve dünya genelindeki toplumların geleceğini şekillendirmede önemli bir rol oynayabilirler. İzmir'deki gençlerin bu küresel sorunlara aktif katılımı, yerel yönetimlerin ve toplumun bu meselelere daha etkin çözümler üretmesine katkı sağlayabilir.

¹ İzmir Büyükşehir Belediyesi, "Stratejik Plan 2024" https://www.izmir.bel.tr/CKYuklenen/Dokumanlar_2020/Stratejik%20Plan2024.pdf (Erişim tarihi: 30 Ocak 2024)

İzmir'in iklime uyumlu bir kent olmaması sebebiyle gençlerin yaşadığı sorunlar

Gençliğin Yüzleri İzmir Forumu'nda "İklim Krizi ve Afet Temelli Altyapı Eksikliği" başlığında genç katılımcılarla birlikte aşağıdaki sorunlar tespit edilmiştir:

1. Atık yönetimi ve farkındalık eksikliğinin çevresel etkileri
2. Gençlerin doğayla buluşabilecekleri yeşil alanların yetersizliği
3. İklim krizi sebepli aşırı hava olayları ve afetlerin gençleri etkilemesi
4. Gençlerin iklim kriziyle mücadele için güçlenme ihtiyacı
5. Gençlerin iklim kriziyle ilgili stratejilere, alınan kararlara ve uygulamalara katılarak çözüm üretebileceği, izleyebileceği ve politika geliştirebileceği katılım mekanizmalarının olmaması
6. İklim alanında belediye, STÖ ve gençler arasında iş birliği ve yürütülen çalışmaların yetersizliği
7. İklim alanında kapsayıcı ve uzun vadeli stratejilerin oluşturulmamış olması
8. İklim kriziyle mücadele ve çevrenin korunması için belediyenin yeterli alan, bütçe vb. kaynakları oluşturamamış olması
9. Yeşil ulaşım sistemlerinin yeterli ve gençlerin kullanımı için teşvik edici olmaması
10. Gençlerin sürdürülebilir yaşama geçiş için bilgi ve ilgili alana sahip olmaması

Atık yönetimi ve farkındalık eksikliğinin çevresel etkileri

Ortaya çıkan aşırı atığa karşılık geri dönüşümün yetersizliği, doğal kaynaklar üzerinde risk unsuru yaratabileceği gibi meydana getirdiği çevre kirliliği, gençleri birçok hastalığa karşı daha dirençsiz hale getirmektedir. İzmir'de sıfır atık kutularının yeterli olmaması, gençlerin atık yağ/pil vb. özel atıkları doğru şekilde bertaraf etme konusunda belediye ile iletişim kuramaması ve bu konuyla ilişkili mobil uygulama gibi araçların eksikliği bu sorunu derinleştirmektedir. Yerel yönetimler ve mobil uygulamalar aracılığıyla gençlere, bu konuda rehberlik ve bilgilendirme sağlanmamaktadır. Dolayısıyla yerel yönetimlerin gençleri atık ayrıştırma, atıkları nasıl ve nereye bırakacaklarına dair desteklememesi, hem çevre kirliliğine, hem de gençlerin bu konuda bilgi düzeyinin artmamasına yol açmaktadır. Öte yandan konunun çevre kirliliği boyutunda, atık yağların ve pillerin kontrolsüz bir şekilde doğaya bırakılması, su kaynaklarını, toprağı ve deniz ekosistemini olumsuz etkilemektedir. Böylelikle gençlerin temiz çevre, gıda, su gibi temel ihtiyaçlara olan erişimi sağlıksız bir boyuta erişmekte olup yerel yönetimlerin sıfır atık hedefine ulaşmasını engellemektedir. Atık yönetimi konusundaki kaynakların eksikliği, gençlerin bu konuda bilinçlenmelerini zorlaştırırken, aynı zamanda yerel yönetimlerin gençleri desteklediği, çevre dostu davranışlara teşvik eden program ve etkinliklerin azlığı da var olan sorunu derinleştirmektedir.

Gençlerin doğayla buluşabilecekleri yeşil alanların yetersizliği

Yeşil alanların (parklar, kent ormanları vb.) varlığı, vakit geçirebilmek ve rehabilite olmak adına önem arz etmektedir. Günümüzde hızla ivme kazanan kentleşme ve betonlaşma, yeşil alanların gittikçe azalmasına sebep olmakta olup bu alanların tamamen yok sayılmasıyla sonuçlanmaktadır. Parklar, bahçeler ve ormanlık alanlar; binalar gibi tamamen betonarme unsurların inşa edilmesi için kullanılmaktadır. Planlama eksiklikleri göz önüne alındığında da yeşil alanlara yeterince önem verilmediği görülmektedir. Yeni yerleşim yerleri kurgulanırken yeşil alanların ayrılması ve mevcut olan yeşil alanların korunması için gerekli adımlar atılmamaktadır. Göz önünde bulundurulan yeşil alanlarda da bakım eksikliği ile karşılaşmaktadır. Dolayısıyla bu sorun, hem gençlerin fiziksel ve ruhsal sağlıkları hem de çevreye olan ilgileri üzerinde olumsuz etkiler yaratmaktadır. Gençlerin yeşil alanlarda doğayla iç içe olmaları, çevresel konularda duyarlılık göstermeleri ve mücadele etmeleri için ilk adım görevi üstlenebilmektedir. Günümüzde gençler yeşil alanları sadece boş zamanlarını geçirdikleri yerler olarak görmekle kalmayıp, aynı zamanda doğayla bağlantılarını güçlendirdikleri ve çevreye karşı duyarlılıklarını artırdıkları yerler olarak da algılamaktadır. Ancak, bu bağlantının azalması, gençlerin doğal çevreyle olan etkileşimini kısıtlamakta, çevre ve iklim kriziyle ilişkili sorunlara duyarlılıklarını olumsuz etkilemekte ve doğaya yönelik empati duygusunun gelişmemesine sebebiyet vermektedir.

Gençlerin iklim kriziyle mücadelede güçlenme ihtiyacı

İklim krizi, hem bugünü etkileyen hem de gelecek nesiller üzerinde tehdit oluşturan önemli bir olgudur. İklim kriziyle mücadelede gençlerin rolü oldukça kritiktir çünkü gençler hem bugünkü eylemleriyle, hem de gelecekte üstlenecekleri liderlik rolleriyle fark yaratabilmektedirler. Ancak fark yaratabilme noktasına gelebilmek için öncelikle bilinçlendirilmeleri ve doğru bilgiye erişebilmeleri gerekmektedir. İklim krizi karmaşık bir yapıya sahip, birçok etkeni içerisinde barındıran bir konudur. Bu sebeple gençler, hem gündemi takip edebilecekleri hem de bu olguyu derinlemesine öğrenebilecekleri bir alana ihtiyaç duymaktadırlar. Ancak yerel yönetimler tarafından atılan adımlar bu alanın sağlanması için yetersiz kalmaktadır. Çünkü iklim krizine ilişkin verilen pek çok eğitim başlangıç seviyesinden ileriye gitmemektedir. Öte yandan verilen bu eğitimlerin yalnızca teoride kalmayıp sahada da gözlemlenmesi gerekmektedir. Fakat saha faaliyetlerinden ziyade genellikle bu tür taleplerde bulunan gençlere başlangıç eğitimi verilip, akabinde bir takip ve saha faaliyeti olmaksızın bilinçlendirme çalışmaları yapılmaya çalışılmaktadır. Yapılan bu eksik bilinçlendirme çalışmaları, gençlerin iklim krizine olan bakışının yeterince gelişmemesi sonucu etkilenmemesi kaynaklı gerekli mücadeleyi gösterememe ve liderlik rolünü üstlenememe durumunu beraberinde getirmektedir.

Gençlerin iklim kriziyle ilgili stratejilere, alınan kararlara ve uygulamalara katılarak çözüm üretebileceği, izleyebileceği ve politika geliştirebileceği katılım mekanizmalarının olmaması

Gençler, iklim krizinden en çok etkilenen ve gelecek nesiller olarak sorumluluk alıp mücadele eden bir grubu temsil etmektedir. Bundan dolayı yaşanan bu krize karşı çözüm üretme ve politika geliştirme süreçlerine aktif katılımları oldukça önemlidir. Ancak günümüzde gençlerin çözüm üretme ve politika geliştirme süreçlerine katılmaları için yeterince mekanizma mevcut değildir. Yaşanan bu sorun yine beraberinde pek çok sorunu da getirmektedir. Gençler iklim kriziyle ilgili platformlarda yeterince temsil edilmemektedir, temsiliyetin olduğu durumda da karar alıcılar tarafından gençlerin talepleri ve çözüm önerileri göz ardı edilmektedir. Örneğin gençler, sera gazı emisyonlarının hızla azaltılması doğrultusunda temiz enerjiye olan teşvikin yine hızla artırılmasını vurgularken, karar alıcılar fosil yakıtlardan temiz enerjiye geçişin daha yavaş bir şekilde sağlanması kanaati üzerinde ısrarla durmaktadır. Aynı zamanda gençler iklim adaleti ve eşitliğin önemini devamlı olarak vurguluyor olsa dahi karar alıcılar genellikle bu konuda yeterince adım atmamaktadır. Öte yandan gençler karar verme süreçlerine katılmaları konusunda teşvik edilmemektedir. Katılımın sağlanması istenildiği noktada gençleri sembolik olarak bulundurma düşüncesi yer almaktadır. Bu durum gençler arasında geleceğe dair olan umutsuz ve karamsar bakış açısını daha fazla artırmaktadır. Aynı zamanda yalnızca genç bakış açısıyla hareket edilen platformların azlığı da bir gerçektir. Gençler, iklim kriziyle mücadele sürecinde kendi fikirlerini rahatlıkla beyan edebilecekleri alanlara ihtiyaç duymaktadırlar. Tamamen seslerinin duyulduğu, fikirlerinin önemsendiği ve üstenci bir tavırla karşılaşmadıkları alanlar istemektedirler. Çünkü yaşanan bu olgu yalnızca bir kesimi etkiliyor olmaması sebebiyle her kesimin söz hakkı bulunmaktadır.

İklim alanında belediye, STÖ ve gençler arasında işbirliği ve yürütülen çalışmaların yetersizliği

İklim krizi küresel çapta bir etkiye sahip olsa dahi yerel ölçekte çözümlere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kapsamda belediyelerin, gençler ve STÖ'leri arasında işbirliği sağlıyor olması kritik bir öneme sahiptir. Ancak bu üç aktör arasında yeterli ölçüde işbirliğinin ve çalışma fırsatlarının olmadığı açıktır. Dolayısıyla ortak strateji ve vizyon eksikliği, çalışmaların parçalı ve dağınık bir şekilde yürütmesine bundan mütevellit de yaratılan etkinin daha sönük kalmasına sebep olmaktadır. Öte yandan var olan kaynakları daha etkili kullanılabilir. Katılımcı tasarım önemli bir kavram olup iklim projeleri ve politikalarının gençlerin ve STÖ'lerin gerçek ihtiyaçlarını karşılaması için önem arz etmektedir. Ancak katılımcı tasarım, gençlerin ve STÖ'lerin sürece yeterince dahil edilmemesi sebebiyle sağlanamamakta ve belediyelerin sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşması için gençler yeterli katkıda bulunamamaktadır.. Özellikle STÖ'lerle, gençlerle işbirliği gerçekleştirilmeden yürütülen süreçler, yereli tamamen yansıtamadığı için tüm halkı kapsayan etkili çözümler geliştirilmemekte ve bunun sonucunda da var olan sorunlar daha ciddi bir şekilde çeşitlenerek artmaya devam etmektedir.

İklim alanında kapsayıcı ve uzun vadeli stratejilerin oluşturulmaması

Kısa vadeli ve parçalı çözümler, iklim kriziyle mücadelede sorunun temeline inilmediğinden kaynaklı geçici bir etki yaratmaktadır. Bu tür çözümler, etkileri azaldığında sorunun tekrardan ortaya çıkmasına neden olabilmektedir. Dolayısıyla gençler bu sorunla beraber adaletsizlikler, ekonomik kayıplar, sosyal gerginlikler gibi bir dizi sorunla baş etmek zorunda kalabilir. Gençler, iklim krizinin yarattığı eşitsizlikleri derinden hissederken, bugünün karar vericilerinin göz ardı ettiği aksiyonların olumsuz geri dönütleri, gelecek nesilleri daha derin bir şekilde etkileyecektir. Gençleri de kapsayacak düzeyde stratejik planlamalarda katılımlarının sağlanmaması hem oluşturulan bu planlamaların toplumu kapsayacak düzeyde yeterli etkiyi gösterememesine, hem de gençlerin var olan sorunlarına çözüm getirememesine sebebiyet verebilmektedir. Öte yandan uzun vadeli gerçekleştirilemeyen stratejik planlamalar, üretim kayıplarına ve artan maliyetlere de sebep olmaktadır. Bu durum, ekonomik sorunlarla zaten mücadele eden gençlerin, maliyetlerden kaynaklanacak dalgalanmalardan daha fazla etkilenmelerine yol açacaktır.

İklim kriziyle mücadele ve çevrenin korunması için belediyenin yeterli alan, bütçe vb. kaynakları oluşturmaması

Belediyeler, iklim krizi ve çevre kirliliğiyle mücadelede kritik bir rol üstlenmektedir. Ancak İzmir’de birçok belediye bu kritik rolü yerine getirebilmek için gerekli olan kaynakları yeterince sağlayamamaktadır. Yeterli, bütçe, alan, insan kaynağı vb. eksiliği, çevresel projelerin hayata geçirilmesini ve gençlerin katılımını engellemektedir. Gençlere yeterli düzeyde bütçenin ayrılması, onların çevresel projelerde liderlik yapmalarını ve çözüm süreçlerine etkin bir şekilde katılmalarını zorlaştırmaktadır. Bu durum, yalnızca gençlerin potansiyellerini kullanmalarını sınırlamakla kalmamakta, kentin sürdürülebilirlik vizyonunu gerçekleştirmelerini de engellemektedir. Belediyelerin yeterli bütçe ayırmaması İzmir’deki genç işsizliğinin azaltılması ve yeni yeşil iş fırsatlarının yaratılmasını da engellemektedir.

Yeşil ulaşım sistemlerinin yeterli ve gençlerin kullanımı için teşvik edici olmaması

Yeşil ulaşım sistemleri, sürdürülebilir bir gelecek vizyonunun işleyebilmesi için kritik bir öneme sahiptir. Bu sayede, hava kirliliği, sera gazı emisyonları ve trafik gürültüsü gibi sorunların azalması sağlanabilmektedir. Ancak İzmir için yeşil ulaşım sistemleri gençler tarafından yeterli ve teşvik edici görülmemektedir. Yeşil ulaşım sistemlerinin eksikliği, kent içerisinde hava kirliliği düzeyinin artmasına sebep olmaktadır. Bu durum süreç içerisinde hastalıklara karşı dirençsiz olan genç kesimin bronşit, astım gibi doğrudan solunum yolu hastalıklarına yakalanma potansiyellerini artırmaktadır. Öte yandan bisiklet kullanımı ve bisiklet yolu varlığı açısından da İzmir, yeterli sayıya sahip değildir. Bu kapsamda 650 adet tekli bisiklet, 120 adet tandem bisiklet ve 120 adet çocuk bisikleti hizmet vermektedir ve bisiklet sağlayan merkezler genellikle kentin merkezi alanlarında bulunmakla birlikte bisiklet yolları da İzmir körfezi ve bunun bağlantısında olan alanlarda konumlandırılmış durumdadır. Dolayısıyla bisiklet kullanımı için yeterli teşviğin olmaması, gençlerin bisiklet kullanımını günlük ulaşımında etkin bir alternatif olarak görmelerini engellenmektedir. Bunun yanı sıra metro ve tramvaylar için de yeterli aktarma istasyonlarının olmaması, yeşil ulaşımı gençler açısından zorlaştırmakta ve bir alternatif olmaktan çıkarmaktadır. Kent içerisindeki toplamda 20 adet olan elektrikli otobüsler de hava kirliliğini engelleyebilecek sayıda değildir.

Gençlerin sürdürülebilir yaşama geçiş için bilgi ve ilgili alanlara sahip olmaması

Sürdürülebilir yaşam, gelecek kuşakların ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde bugünün ihtiyaçlarını karşılamayı kapsamaktadır. Dolayısıyla bu durum, çevresel, sosyal ve ekonomik açıdan dengeli bir kalkınmayı gerektirmektedir. Gençler sürdürülebilir bir gelecek yaratmada ciddi bir role sahip olma potansiyeline sahiptirler. Bu kapsamda gençler, eşitsizliğin ve yoksulluğun arttığı bir ortamda hayatlarını devam ettirmek zorunda kalmaktadırlar. Bunun yanı sıra sürdürülebilir kalkınma hedeflerine de ulaşamaması önemli bir sorun olarak görülmektedir. Belediyeler kendi bünyelerinde dahi sürdürülebilir yaşamı tam manasıyla benimseyemedikleri için gençler, bunun gerekliliğini kavrayamamaktadırlar. Kavrayabildikleri noktalarda da ekonomik güçlerinin elvermemesi gibi çeşitli ciddi boyutlardaki engellerle karşılaştıkları için iklim ile dost bir yaşamı benimseyememektedirler.

İzmir'in iklime uyumlu bir kent olmaması sebebiyle gençlerin yaşadığı sorunlar

İzmir, bulunduğu coğrafi konum itibarıyla iklim krizinden en çok etkilenen bölgeler arasında yer almaktadır. Dolayısıyla iklim krizinin yarattığı tahribat da daha ciddi boyutlarda yaşanmaktadır. Ancak İzmir'in yeterli ölçüde iklim, coğrafi ve sosyo-ekonomik olarak yaşanabilecek risk ve tehditleri önlemek amaçlı önceden planlanmış, altyapısı yeterli bir kent olmadığı da açıktır. Özellikle Kasım ayında yaşanan ve neredeyse tüm İzmir'i etkileyen sel felaketi bu durumu irdeler şeklindedir. Çünkü sel felaketi, kentin yetersiz altyapısı sebebiyle yıkıcı boyutlara ulaşmış ve genç nüfus başta olmak üzere tüm izmirli için günlük yaşamda büyük mağduriyetlere yol açmıştır. Bu kapsamda da dirençli kent kavramının yeterince benimsenmediği ve gündelik hayatı ciddi ölçüde etkilediği görülmektedir. Özellikle gençler yaşamış oldukları çeşitli kaygıları, dirençli kent vizyonu doğrultusunda giderebileceklerini düşünseler dahi kent düzeyinde bu bilincin benimsenmemesi, bertaraf edilecek kaygıyı hala yerinde tutmaktadır. Çünkü dirençsiz kentlerde, iklim krizinin yarattığı afetler ve acil durumlar karşısında güvenlik sorunları ortaya çıkabilmektedir. Bu durum da gençleri güvensiz bir çevrede yaşamak zorunda bırakabilmektedir. Aynı zamanda meydana gelen afetler doğrultusunda eğitim altyapılarında sorunlar meydana gelebilmekte böylelikle de eğitime zarar verip gençler üzerinde uzun vadeli olumsuz etkiler yaratabilmektedir. Dirençsiz kentlerde çevresel sorunlar da daha büyük bir tehdit unsuru haline gelebilmektedir dolayısıyla hava kirliliği, su kirliliği gibi etkenler gençler üzerinde daha yıpratıcı bir hale bürünebilmektedir.

Çözüm ve Uygulanabilir Politika Önerileri

Gençlik Forumu'nda ortaya çıkan bu sorunlara yönelik çözüm önerileri, gençlerin kendi perspektiflerinden doğan somut ve yenilikçi yaklaşımları içermektedir. Bu bağlamda, gençlerin kent yönetiminden bekledikleri iklim kriziyle etkin mücadele, iklim dostu altyapı, afet önlemleri ve sürdürülebilirlik politikalarına gençlerin katılımı ve gençlerle birlikte hayata geçirilmesi yönündedir. Bu bölümde, gençlerin bu konudaki talepleri ve çözüm önerileri detaylı bir şekilde ele alınarak, yerel karar alıcıların ve özellikle belediye başkanlarının genç neslin beklentilerini dikkate alması gerekliliği vurgulanacaktır.

Gençler atık yönetimi, sorumlu üretim ve tüketim hakkında güçlendirilmeli ve sıfır atık hedefine ulaşmak için kapsamlı bir atık yönetim planı uygulanmalıdır.

Sıfır atık hedefine ulaşmak için kapsamlı bir atık yönetim planı uygulanmalıdır. Bu plan, atık miktarını azaltma, geri dönüşümü artırma ve atıkların doğru şekilde bertaraf edilmesini içeren stratejileri kapsamalıdır. Bu stratejiler doğrultusunda gençlerin kolaylıkla erişebileceği sıfır atık kutuları vb. sistemler kentin her noktasına sağlamalı ve özellikle gençlerin bu sisteme katılımının teşviki için çeşitli konser biletleri, ulaşım ücretleri veya belediyeye bağlı faturalandırma sistemlerinde indirimler uygulanmalıdır.

Gençlerin bilinçlendirilmesi için belediyeler tarafından atık yönetimi ve kazanım eğitimi verilmeli, kamu spotları ve broşürler aracılığıyla farkındalık çalışmaları yapılmalıdır. Ayrıca, gençlerin atık yönetimi projelerinde aktif olarak yer alması ve bu konudaki bilgi ve becerilerini geliştirmesi teşvik edilmelidir.

Sorumlu üretim ve tüketim, atık miktarını azaltmak için önemli bir adımdır. Özellikle belediyelerin kendi ürettiği ürünlerin yeniden kullanılabilir ambalajlarda satılması ve tek kullanımlık plastik ürünlerin kullanımının azaltılması teşvik edilmelidir. Genç tüketiciler de bilinçlendirilmeli ve atık miktarını azaltmaya teşvik edilmelidir.

Belediyeler, atık yönetimi konusunda öncü rol oynamalıdır. Yukarıdaki çözüm önerilerini hayata geçirmek için gerekli kaynakları ayırmalı ve gerekli çalışmaları gençler ile birlikte yürüterek daha fazla gencin sorumlu tüketici olması için saha etkinlikleri ve atölye çalışmaları düzenlenmelidir.

Gençler de atık yönetimi konusunda farkındalık yaratmak ve çözüm üretmek için aktif rol almalıdır. Bu konudaki bilgi ve becerilerini geliştirmeli, çevresini bilinçlendirmeli ve atık yönetimi ile ilgili projelere katılmalıdır. Gençlerin atık yönetimi konusunda bilinçlendirilmesi ve aktif olarak katılım sağlamaları, çevresel sürdürülebilirlik açısından daha sorumlu bir nesil oluşturulmasına katkıda bulunarak, gençler için daha temiz, sağlıklı ve yaşanabilir bir çevre oluşturacaktır.

Yeşil alanların sayısını arttırarak gençlerin doğada sosyalleşebilecekleri ve çevrenin korunması için gençlerin doğayla bağ kurabilecekleri alanlar oluşturulmalıdır.

Doğa ile bağlantı kurmak, gençlerin fiziksel ve zihinsel sağlığına katkıda bulunur, stresi azaltır, yaratıcılığı arttırır ve doğaya olan bağlılıklarını güçlendirir. Yeşil alanların yetersizliğiyle mücadele için, parklar, bahçeler, yeşil koridorlar ve rekreasyon alanları gibi gençlerin zaman geçirebileceği ve doğayla etkileşime girebileceği alanlar oluşturulmalıdır.

Boş araziler veya atıl durumda olan alanlar, topluluk bahçelerine veya tarım alanlarına dönüştürülmelidir. Gençler, burada toprağı işleyebilir, bitki yetiştirebilir ve doğayla doğrudan etkileşimde bulunabilir.

Yeşil alanlara ulaşımı kolaylaştırmak için kamusal ulaşım ağları geliştirilmelidir. Bisiklet yolları, yaya geçitleri ve toplu taşıma güzergahları, gençlerin yeşil alanlara erişimini artırabilir.

Teknoloji, doğa ile etkileşimi artırmak için bir araç olarak kullanılmalıdır. Sanal doğa yürüyüşleri, mobil uygulamalar aracılığıyla doğa rehberliği ve dijital haritalar gibi teknolojik araçlar, gençleri doğayla buluşturabilir.

Gençlerin yeşil alanların tasarımı, bakımı ve yönetimine katılımlarını teşvik etmek, onların doğayla olan bağlarını güçlendirebilir. Yerel yönetimlerin sağlayacağı gönüllülük faaliyetleri ve projeler, gençleri doğa konusunda aktif bir rol almaya teşvik etmelidir.

İklim krizi sebepli aşırı hava olayları ve afetlerin gençleri etkilemesi

İklim adaletini sağlayabilmek ve iklim krizi sebepli afetlerle mücadeleden gençlerin en az düzeyde etkilenmesi için öncelikle risk azaltma ve hazırlık planları özellikle gençlerin eğitim ve barınma alanlarını koruyacak şekilde gençlerle birlikte hazırlanarak gençlere ilgili bilgi ve yönlendirmeler aktarılmalıdır.

Gençlik forumumuzun en önemli çözüm önerilerinden biri ise dayanıklı altyapı çalışmalarının acil olarak yürütülmesidir. İklim krizi sebepli aşırı yağışlar, sel ve su baskınları, körfezin taşması vb. durumlarla mücadele ederek günlük hayatın devamlılığı ve kayıpların azaltılması için güçlendirilmiş su ve kanalizasyon sistemleri, dayanıklı binalar ve çevre düzenlemeleri sağlanmalıdır. Ayrıca afetlerden daha az etkilenmek için erken uyarı sistemlerine ihtiyaç vardır. Bu sistemlerin sadece var olması değil, aynı zamanda gençler için anlaşılabilir ve erişilebilir olması için, bilgilendirme çalışmaları yürütülmesi gerekmektedir.

Gençler iklim kriziyle mücadele edebilmek için ekolojik okuryazarlık ve temel çevre eğitimlerine erişerek güçlendirilmelidir.

Gençlerin iklim alanında eğitimlere belediyelerin aracılığıyla erişmeleri gençleri birçok açıdan güçlendirecektir. Eğitimler sonrasında gençler inovatif çözümler üretme, karar alma süreçlerine aktif katılma, politika üretme ve akranlarını harekete geçirmek için yeterli alt yapıyı kazanmış olacaktır.

Bu kapsamda belediyeler gençler için iklim eğitim merkezleri oluşturmalıdır. Bu eğitim merkezleri ilgili alanda çalışan sivil toplum örgütleri ve akademisyenlerin de desteğiyle yenilikçi eğitimler, atölyeler, simülasyonlar vb. uygulayarak gençler için eğitici ve keyifli bir ortam sunulmalıdır. Ayrıca gençlerin sadece eğitim için değil, aynı zamanda aldıkları eğitimler ile çözüm üretecekleri ve akranlarını da bu sürece davet edecekleri mekanlar oluşturulmalıdır.

Gençlerin iklim kriziyle ilgili stratejilere, alınan kararlara ve uygulamalara katılarak çözüm üretebileceği, izleyebileceği ve politika geliştirebileceği katılım mekanizmaları oluşturulmalı ve gençler gönüllülük esasıyla ayırım gözetmeksizin dahil edilmelidir.

Gençlerin iklim kriziyle ilgili çözüm süreçlerine katılımı ve etkinliği, iklim kriziyle etkin bir mücadele için son derece önemlidir. Bu nedenle, gençlerin iklim kriziyle ilgili stratejilere, kararlara ve uygulamalara katılmasını sağlamak için çeşitli katılım mekanizmaları oluşturulmalıdır. Bu süreci geliştirmek için önerilerimiz şunlardır:

- **Katılımcı Platformlar ve Danışma Kurulları:** Belediyeler, sivil toplum örgütleri ve gençler arasında iş birliği içinde, iklim kriziyle ilgili katılımcı platformlar ve danışma kurulları oluşturabilir. Bu platformlar, gençlerin seslerini duyurabilecekleri, fikirlerini paylaşabilecekleri ve politika geliştirmeye katkıda bulunabilecekleri bir ortam sağlar. Örnek olarak; Sosyal İklim Derneği daha önce oluşturduğu “Konak Genç İklim Meclisi” ile gençlerin iklim konusunda daha fazla proje üretmesine ve Konak Belediyesi’nin iklim çalışmalarını geliştirmesini sağlamıştır.
- **Dijital Platformlar:** Belediyeler, gençlerin dijital platformlar aracılığıyla kentle ilgili özellikle iklim kriziyle mücadele özelinde alınan kararlara katılımını artırmak için mobil uygulamalar ve dijital katılım araçları geliştirmelidir.

- **Belediyeler için Genç İklim Elçiliği Programları:** Gençlerin iklim krizi konusunda bilinçlenmelerini ve bilgi sahibi olmalarını sağlamak için eğitim ve farkındalık programları düzenlenmelidir. Bu programlar, gençlerin iklim değişikliği konusundaki bilgi düzeylerini artırır ve çözüm süreçlerine daha etkin bir şekilde katılmalarını sağlar. Programın ardından daha fazla gencin bu sürece katılması için yaygınlaştırıcı bir etkisi olacaktır.
- **Gönüllülük ve Aktif Katılım Teşviki:** Gençlerin iklim kriziyle mücadelede aktif bir rol oynamalarını teşvik etmek için gönüllülük programları ve projeleri geliştirilmelidir. Bu programlar, gençlerin çevresel projelere katılarak deneyim kazanmalarını ve topluma hizmet etmelerini sağlar. Belediyenin mobil uygulamasına entegre edilerek gençlerin gönüllülükleri karşısında belediye hizmetlerinden ücretsiz veya indirimli yararlanabilecekleri teşvik sistemleri oluşturulmalı ve uygulama içerisinde gençlerin iklim alanında gönüllü olabileceği yerel sivil toplum örgütleri tanıtılmalıdır.
- **Kapsayıcı Politika Geliştirme Süreçleri:** Belediyeler, sivil toplum örgütleri ve gençler arasında kapsayıcı politika geliştirme süreçleri oluşturmalıdır. Bu süreçler, gençlerin politika yapımına doğrudan katılmalarını sağlar ve onların ihtiyaçlarını, endişelerini ve önerilerini dikkate alır.
- **Yeterli Kaynakların Sağlanması:** İklim kriziyle mücadele ve çevrenin korunması için yeterli kaynakların sağlanması önemlidir. Belediyeler, bütçe planlaması yaparken iklim konularına öncelik vermelidir. İklim finansmanının yanı sıra belediye tüm yatırımlarında ekolojik kararlar almalı ve iklim dostu satın alma süreçleri yürütülmelidir.

Ayrıca, gençlerin iklim projeleri için finansal destek ve kaynaklara erişimlerini kolaylaştırmak da önemlidir. Bu finansmana erişim için belediye iklim ve sürdürülebilirlik alanında fikir maratonları, teknolojik yarışmalar ve tematik kamplar düzenleyerek daha fazla gencin çözümlerini uygulayabilir ve gençleri destekleyebilir.

Uzun Vadeli Stratejilerin Oluşturulması ve Uygulanması: İklim kriziyle mücadele için uzun vadeli stratejilerin oluşturulması ve uygulanması gerekmektedir. Bu stratejiler, gençlerin katılımını ve etkinliğini desteklemeli ve iklim krizini çözmek için sürdürülebilir çözümler sunmalıdır. Uzun vadeli stratejiler herkes için çözümler üretmeli ve kırılgan gruplar için kapsayıcı olmalıdır. Stratejiler belirlenirken gençlerin katılımı için alan oluşturulmalı ve planlama öncesi mutlaka gençlerin iklim kapasitelerini güçlendirecek programlarla desteklenmelidir. Ayrıca gençleri homojen bir grup olarak görmeyip, tüm arka planlardan gençlerin temsiliyetine odaklanılmalıdır. Bu platformlar, gençlerin seslerini duyurabilecekleri, fikirlerini paylaşabilecekleri ve politika geliştirmeye katkıda bulunabilecekleri bir ortam sağlayacaktır. Yine örnek olarak; Sosyal İklim Derneği daha önce oluşturduğu “Konak Genç İklim Meclisi” ile gençlerin iklim konusunda daha fazla proje üretmesine ve Konak Belediyesi’nin iklim çalışmalarını geliştirmesini sağlamıştır.

Yeşil ulaşım sistemlerinde gençlerin kullanımı için teşvik edici uygulamalar oluşturulmalı ve yeşil ulaşım sistemlerindeki eksiklikler giderilmelidir.

Yeşil ulaşım sistemlerinin gençlerin kullanımı için teşvik edici uygulamalar oluşturulması, hem çevresel sürdürülebilirliği destekleyecek, hem de gençlerin toplu taşıma araçlarını tercih etmelerini teşvik edecektir. Gençlere yönelik teşvikler için önerilerimiz:

İndirimli Gençlik Tarifeleri: İzmir Büyükşehir Belediyesi gençler için indirimli tarife sunmaktadır. Fakat özellikle aktarma sisteminde indirimli de olsa arka arkaya ücret ödemek gençler için daha uzun güzergahlı otobüsleri seçmeye teşvik etmektedir. İzmir içerisinde kurulmaya çalışılan aktarmalı ve çevre dostu araçlara yönlendirme sistemi ücretler sebebiyle gençlerin bütçesine yük olmaktadır. Bu kapsamda İzmir Büyükşehir Belediyesi, İstanbul ve birçok şehirde bulunan abonman sistemi ile gençleri çevre dostu aktarmalara teşvik etmelidir.

Ücretsiz veya Düşük Maliyetli Bisiklet Paylaşımı: Belediyeler gençlere ücretsiz veya düşük maliyetli bisiklet paylaşım sistemleri sunarak yeşil ulaşımına teşvik etmelidir. Bisiklet paylaşım sistemleri, gençlerin kısa mesafeli yolculuklarını çevre dostu bir şekilde gerçekleştirmelerine olanak tanır. Bisim’in ücretlerinin yüksek olması, her yerde istasyonlarının bulunmaması ve bisikletlerin genel olarak zarar görmüş olması gençleri bu uygulamadan uzak tutmaktadır. Bu bakımların yapılması ve bisiklet binmeyi bilmeyen gençlere de kent merkezinde belediye tarafından derslerin verilmesi bu sistemi güçlendirecektir.

Yeşil Ulaşımı Teşvik Eden Kampanyalar: Belediyeler, sivil toplum kuruluşları ve gençlik grupları işbirliği yaparak yeşil ulaşımı teşvik eden kampanyalar düzenlemelidir. Örneğin, bisiklet yarışmaları, toplu taşıma kullanımını özendiren etkinlikler veya çevre dostu ulaşımı teşvik eden yarışmalar düzenlenmelidir.

Uzun Vadeli Stratejilerin Oluşturulması ve Uygulanması: İklim kriziyle mücadele için uzun vadeli stratejilerin oluşturulması ve uygulanması gerekmektedir. Bu stratejiler, gençlerin katılımını ve etkinliğini desteklemeli ve iklim krizini çözmek için sürdürülebilir çözümler sunmalıdır. Uzun vadeli stratejiler herkes için çözümler üretmeli ve kırılgan gruplar için kapsayıcı olmalıdır. Stratejiler belirlenirken gençlerin katılımı için alan oluşturulmalı ve planlama öncesi mutlaka gençlerin iklim kapasitelerini güçlendirecek programlarla desteklenmelidir. Ayrıca gençleri homojen bir grup olarak görmeyip, tüm arka planlardan gençlerin temsiliyetine odaklanılmalıdır. Bu platformlar, gençlerin seslerini duyurabilecekleri, fikirlerini paylaşabilecekleri ve politika geliştirmeye katkıda bulunabilecekleri bir ortam sağlayacaktır. Yine örnek olarak; Sosyal İklim Derneği daha önce oluşturduğu “Konak Genç İklim Meclisi” ile gençlerin iklim konusunda daha fazla proje üretmesine ve Konak Belediyesi’nin iklim çalışmalarını geliştirmesini sağlamıştır.

Yeşil ulaşım sistemlerinde gençlerin kullanımı için teşvik edici uygulamalar oluşturulmalı ve yeşil ulaşım sistemlerindeki eksiklikler giderilmelidir.

Yeşil ulaşım sistemlerinin gençlerin kullanımı için teşvik edici uygulamalar oluşturulması, hem çevresel sürdürülebilirliği destekleyecek, hem de gençlerin toplu taşıma araçlarını tercih etmelerini teşvik edecektir. Gençlere yönelik teşvikler için önerilerimiz:

İndirimli Gençlik Tarifeleri: İzmir Büyükşehir Belediyesi gençler için indirimli tarife sunmaktadır. Fakat özellikle aktarma sisteminde indirimli de olsa arka arkaya ücret ödemek gençler için daha uzun güzergahlı otobüsleri seçmeye teşvik etmektedir. İzmir içerisinde kurulmaya çalışılan aktarmalı ve çevre dostu araçlara yönlendirme sistemi ücretler sebebiyle gençlerin bütçesine yük olmaktadır. Bu kapsamda İzmir Büyükşehir Belediyesi, İstanbul ve birçok şehirde bulunan abonman sistemi ile gençleri çevre dostu aktarmalara teşvik etmelidir.

Ücretsiz veya Düşük Maliyetli Bisiklet Paylaşımı: Belediyeler gençlere ücretsiz veya düşük maliyetli bisiklet paylaşım sistemleri sunarak yeşil ulaşımına teşvik etmelidir. Bisiklet paylaşım sistemleri, gençlerin kısa mesafeli yolculuklarını çevre dostu bir şekilde gerçekleştirmelerine olanak tanır. Bisim’in ücretlerinin yüksek olması, her yerde istasyonlarının bulunmaması ve bisikletlerin genel olarak zarar görmüş olması gençleri bu uygulamadan uzak tutmaktadır. Bu bakımların yapılması ve bisiklet binmeyi bilmeyen gençlere de kent merkezinde belediye tarafından derslerin verilmesi bu sistemi güçlendirecektir.

Yeşil Ulaşımı Teşvik Eden Kampanyalar: Belediyeler, sivil toplum kuruluşları ve gençlik grupları işbirliği yaparak yeşil ulaşımı teşvik eden kampanyalar düzenlemelidir. Örneğin, bisiklet yarışmaları, toplu taşıma kullanımını özendiren etkinlikler veya çevre dostu ulaşımı teşvik eden yarışmalar düzenlenmelidir.

Uzun Vadeli Stratejilerin Oluşturulması ve Uygulanması: İklim kriziyle mücadele için uzun vadeli stratejilerin oluşturulması ve uygulanması gerekmektedir. Bu stratejiler, gençlerin katılımını ve etkinliğini desteklemeli ve iklim krizini çözmek için sürdürülebilir çözümler sunmalıdır. Uzun vadeli stratejiler herkes için çözümler üretmeli ve kırılgan gruplar için kapsayıcı olmalıdır. Stratejiler belirlenirken gençlerin katılımı için alan oluşturulmalı ve planlama öncesi mutlaka gençlerin iklim kapasitelerini güçlendirecek programlarla desteklenmelidir. Ayrıca gençleri homojen bir grup olarak görmeyip, tüm arka planlardan gençlerin temsiliyetine odaklanılmalıdır. Bu platformlar, gençlerin seslerini duyurabilecekleri, fikirlerini paylaşabilecekleri ve politika geliştirmeye katkıda bulunabilecekleri bir ortam sağlayacaktır. Yine örnek olarak; Sosyal İklim Derneği daha önce oluşturduğu “Konak Genç İklim Meclisi” ile gençlerin iklim konusunda daha fazla proje üretmesine ve Konak Belediyesi’nin iklim çalışmalarını geliştirmesini sağlamıştır.

Yeşil ulaşım sistemlerinde gençlerin kullanımı için teşvik edici uygulamalar oluşturulmalı ve yeşil ulaşım sistemlerindeki eksiklikler giderilmelidir.

Yeşil ulaşım sistemlerinin gençlerin kullanımı için teşvik edici uygulamalar oluşturulması, hem çevresel sürdürülebilirliği destekleyecek, hem de gençlerin toplu taşıma araçlarını tercih etmelerini teşvik edecektir. Gençlere yönelik teşvikler için önerilerimiz:

İndirimli Gençlik Tarifeleri: İzmir Büyükşehir Belediyesi gençler için indirimli tarife sunmaktadır. Fakat özellikle aktarma sisteminde indirimli de olsa arka arkaya ücret ödemek gençler için daha uzun güzergahlı otobüsleri seçmeye teşvik etmektedir. İzmir içerisinde kurulmaya çalışılan aktarmalı ve çevre dostu araçlara yönlendirme sistemi ücretler sebebiyle gençlerin bütçesine yük olmaktadır. Bu kapsamda İzmir Büyükşehir Belediyesi, İstanbul ve birçok şehirde bulunan abonman sistemi ile gençleri çevre dostu aktarmalara teşvik etmelidir.

Ücretsiz veya Düşük Maliyetli Bisiklet Paylaşımı: Belediyeler gençlere ücretsiz veya düşük maliyetli bisiklet paylaşım sistemleri sunarak yeşil ulaşımına teşvik etmelidir. Bisiklet paylaşım sistemleri, gençlerin kısa mesafeli yolculuklarını çevre dostu bir şekilde gerçekleştirmelerine olanak tanır. Bisim’in ücretlerinin yüksek olması, her yerde istasyonlarının bulunmaması ve bisikletlerin genel olarak zarar görmüş olması gençleri bu uygulamadan uzak tutmaktadır. Bu bakımların yapılması ve bisiklet binmeyi bilmeyen gençlere de kent merkezinde belediye tarafından derslerin verilmesi bu sistemi güçlendirecektir.

Yeşil Ulaşımı Teşvik Eden Kampanyalar: Belediyeler, sivil toplum kuruluşları ve gençlik grupları işbirliği yaparak yeşil ulaşımı teşvik eden kampanyalar düzenlemelidir. Örneğin, bisiklet yarışmaları, toplu taşıma kullanımını özendiren etkinlikler veya çevre dostu ulaşımı teşvik eden yarışmalar düzenlenmelidir.

Gençlerin Görüşlerine ve İhtiyaçlarına Odaklanma: Yeşil ulaşım politikaları ve uygulamaları oluşturulurken gençlerin görüşleri ve ihtiyaçları dikkate alınmalıdır. Gençlerin toplu taşıma araçlarını tercih etmelerini sağlamak için onların beklentileri ve talepleri doğrultusunda uygulamalar geliştirilmelidir. Bu konu ile ilgili sadece gençlere özel çalıştaylar ve fikir maratonları düzenlenerek çıktılarının hayata geçirilmesi gençlerin yeşil ulaşım sistemlerini daha fazla tercih etmelerini sağlayacaktır.

Gençlerin sürdürülebilir yaşama geçiş için bilgi alabilecekleri ve sürdürülebilir uygulamaları gerçekleştirebilmeleri için ilgili alan ve kaynaklarla desteklenmelidir.

Belediyeler, gençlere sağlıklı gıda ve beslenme konusunda bilgi sağlamalı ve sürdürülebilir beslenmeyi teşvik eden programlar düzenlemelidir. Ayrıca, belediyeler “Halkın Bakkalı” vb. satış noktalarında ve gençlik merkezlerinde sağlıklı atıştırmalıklar ve organik ürünlerin satışını teşvik etmelidir.

1. Belediyeler, gençlerin sürdürülebilir paketleme ve atık dönüşümü konusunda bilinçlenmelerini sağlamalıdır. Bu amaçla, sürdürülebilir malzemelerden yapılmış ambalajların (bez paketleme ürünleri, bez çantalar, metal pipet, yemek kapları, mataralar vb.) kullanımı teşvik edilmeli ve sıfır atık kutuları gençlerin erişebileceği yerlere yerleştirilmelidir.
2. Belediyeler, gençlerin tek kullanımlık plastik su şişeleri yerine mataralarını doldurabilecekleri su istasyonları kurmalıdır. Bu sayede, plastik atıkların azaltılması ve içme suyu kaynaklarının korunması sağlanabilir.
3. Belediyeler, gençlere çevre dostu alışkanlıklar ve sürdürülebilir yaşam tarzları konusunda eğitim ve bilinçlendirme programları düzenlemelidir. Bu programlar, gençlerin çevresel etkileri azaltma konusunda bilinçlenmelerini ve harekete geçmelerini sağlar.
4. Belediyeler, gençlerin sürdürülebilir yaşama geçiş sürecine aktif olarak katılmalarını teşvik etmelidir. Gençlik merkezleri, gençlik meclisleri ve çevre ve iklim alanında çalışan sivil toplum örgütleri aracılığıyla gençlerin fikirleri ve önerileri dikkate alınmalı ve uygulanabilir çözümler için işbirliği yapılmalıdır.

İzmir'in iklime uyumlu ve dirençli bir kent olması için belediyeler gençlerle birlikte çözümler geliştirmelidir.

- Belediyeler, gençlerin şehir planlaması, iklim değişikliği ve çevre konularında karar alma süreçlerine katılmasını sağlamalıdır. Belediyeler, gençlerle doğrudan etkileşime geçmek ve onların şehirle ilgili konularda söz sahibi olmalarını sağlamak için gençlik meclisleri ve gençlik belediyesi içerisinde bir iklim çalışma grubu oluşturmalı, bu odakta ayrıca bir genç iklim meclisi kurmak ve belediyenin ilgili çalışmalarında gençlik danışma kurulu statüsünde dahil edilmelidir.
- Belediyeler, gençlerin dirençli kentlerle ilgili projeler geliştirmeleri için teşvikler sunmalıdır. Gençlere yönelik hibe programları, yarışmalar ve projeleri destekleme fonları oluşturularak, gençlerin çeşitli alanlarda inovatif çözümler üretmelerine olanak tanınmalıdır.
- Belediyeler, gençlerle birlikte özellikle mimarlık, şehir planlama ve mühendislik öğrencileri ve mezunlarından destek alarak yeşil altyapı ve yenilenebilir enerji projelerini hayata geçirmelidir.

Sonuç

İzmir'deki gençler arasında çevre bilincinin düşük olması ve işbirliği eksikliği, çeşitli olumsuz durumları beraberinde getirmektedir. Bu durumu düzeltmek ve gençlerin çevresel sorumluluklarını yerine getirmelerini teşvik etmek adına, yerel yönetimlerin ve sivil toplum kuruluşlarının etkin bir işbirliği içinde olmaları kritik öneme sahiptir. Kurumlardaki işbirliği eksikliği ve gençler ile sivil toplum kuruluşları arasındaki bağın zayıf olması, çevresel farkındalığın artırılmasını engellemekte ve gençlerin çevre konularına karşı duyarsız kalmasına neden olmaktadır.

İzmir'de gözlemlenen zayıf çevre bilinci ve işbirliği eksikliği, kentsel sürdürülebilirlik ve yaşanabilirlik açısından önemli bir endişe kaynağıdır. Bu olumsuz durumun iyileştirilmesi için politik düzeyde atılacak adımların yanı sıra toplumsal ve kültürel bir dönüşümün de sağlanması kritik önem taşımaktadır. Politik ve toplumsal dönüşümün bir araya gelmesi, İzmir'de kalıcı bir çevre bilinci ve sorumluluk anlayışının gelişmesini sağlayabilir. Bu gençlik odaklı bilinç ve anlayış ile daha duyarlı ve etkin bir sivil toplum, sorumluluk sahibi bir yerel yönetim ve yaşanabilir bir kent oluşturma potansiyeline sahiptir. Gençlerin çevre bilincini geliştirmek ve kalıcı bir etki yaratmak için yerel yönetimlerin desteğiyle, gençlerin aktif katılımını teşvik eden sürdürülebilir bir yaklaşım benimsenmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, İzmir'de çevre bilincinin artırılması ve gençler arasındaki işbirliğinin güçlendirilmesi adına somut adımlar atılması kaçınılmazdır. Gençlik katılımı ve sürdürülebilirlik temel ilkeleri çerçevesinde çevre bilincini artırmaya yönelik politika ve stratejileri sürdürülebilirlik prensipleri doğrultusunda şekillendirilmelidir. Bu yaklaşım, çevresel, sosyal ve ekonomik boyutları bir arada ele alarak bütüncül bir perspektif sunacaktır. Ayrıca, gençlerin etkin katılımını sağlamak amacıyla politika ve stratejiler, gençlerin çevre sorunlarını anlamalarına ve çözüm önerileri üretmelerine olanak tanıyacak şekilde geliştirilmelidir.

Yerel seçim süreci boyunca büyükşehir ve ilçe belediye başkan adaylarına, meclis üyesi adaylarına ve tüm yerel karar alıcılara iklim krizi ve çevre faaliyetlerindeki sorunlarımızı ve taleplerimizi dikkate almaları ve gençlerin talepleri ve çözüm önerileri dikkate alınarak, sürdürülebilir bir gelecek için önemli adımlar atılması için bu somut belgeyi sunuyoruz.

İzmir

POLİTİKA ÖNERİSİ

Ulaşımında Toplu Taşıma Hizmetlerinin Yetersizliği

www.gencliginyuzleri.org

Yazar: İlayda Sümbül

24 yaşındayım ve İzmir'de yaşamaktayım. Eskişehir Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun oldum. Şu anda kendime ait hukuk ve danışmanlık büromu işletmekteyim. Gençliğin Yüzleri ekibi ile şehrimizde gençler olarak yaşadığımız sorunlara ses olup çözümler önerileri üretmekten mutluluk duymaktayım.

Yazar: Halil İbrahim Özer

İzmir Genç Yüzüyüm. Manisa Celal Bayar Üniversitesi İktisat bölümünden mezun oldum. Proje üretme ve geliştirme sürecimi geliştirmek amacıyla okul bitirme stajımı Konak Belediyesi Araştırma Ve Geliştirme Müdürlüğü'nde tamamladım. Kendimi ve girişimlerimi geliştirmek için çeşitli girişimcilik eğitimlerine, yarışmalarına katılmaktayım. İzmir'de bulunan araştırma üniversitelerinin Teknoparklarında çeşitli eğitimler ve mentorluk süreçlerinden geçerek deneyimlerimi arttırmaktayım.

Deneyimlerimi aktarabilmek ve yaşadığım şehrin problemlerine çözüm üretebilmek için çeşitli Gençlik Meclislerinde ve Sosyal İklim derneğinde aktif olarak gönüllü faaliyetlerde bulunmaktayım. Deneyimlerimi arttırmak adına kendi girişimlerim haricinde, deneyim kazanabilmek için farklı girişimlerde iş geliştirme uzmanı pozisyonunda çalışmaktayım.

Editör: Meryem Asya Baskın

23 yaşındayım, Antalyalıyım. Ege Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler Bölümü 3.sınıf, aynı zamanda da Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nde Dış Ticaret Bölümü 1.sınıf öğrencisiyim.

Bu politika önerileri, Ulusal Demokratik Enstitü ve Sosyal İklim Derneği tarafından yürütülen Gençliğin Yüzleri Gençlik Forumu'nda ortaya çıkan sonuçlarla oluşturulmuştur. Öneriler, genç gönüllüler ve gençlik forumlarına katılan gençlerin fikirlerini kapsamaktadır. Kurumların görüşlerini yansıtmak zorunda değildir ve kurumlar konu ile ilgili herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir.

Yönetici Özeti

2024 yerel seçimleri öncesinde, 21 Ekim 2023 tarihinde düzenlenen İzmir Gençlik Forumu'nda, gençleri etkileyen 24 konu arasından "Toplu Taşıma Hizmetlerinin Yetersizliği" en öncelikli ikinci sorun olarak belirlendi. Forum, gençlerin ulaşımında toplu taşıma hizmetlerinin yetersizliğine dair sorunları ve çözüm önerilerini tartışmaları açısından kilit bir rol oynadı. Gerçekleştirilen tartışmalardan yola çıkarak hazırlanan bu politika önerisinde, İzmir'deki gençlerin ulaşım sorunlarına yönelik kısa ve uzun vadeli çözümler yerel yöneticilere sunulmaktadır.

Yerel yönetim birimlerinden Ulaşım Dairesi Başkanlığı, İzmir'deki kara, deniz ve demiryolu taşımacılık hizmetlerini koordine etmektedir. ESHOT filosunda 1.700'den fazla araç, İZULAŞ'ta ise 300 otobüs bulunmakta ve İzdeniz ise körfezde 24 gemi ile hizmet verilmektedir. Raylı ulaşım sistemi, yoğun bir sefer programı sunmaktadır. Öte yandan, İzmir'deki yüksek öğrenim kurumlarında 156.309, liselerde ise 109.786 öğrenci bulunmaktadır. Bu durum, öğrencilerin toplu taşıma sistemini yoğun bir şekilde kullandığını göstermektedir.

İzmir'deki gençler, toplu taşıma hizmetlerinin yetersiz olduğunu dile getirmişlerdir. Ana sorunlar arasında abonman kart uygulamasının olmaması, yeni mezunların öğrenci fiyatlandırılmasından faydalanamaması, belirli saatlerdeki sefer sayısının azlığı ve gece saatlerinde şehir içi ulaşımın çok sınırlı olması, yolcu şikayetlerinin ve taleplerinin yeterli bir sistemle karşılanmaması yer almaktadır. Bu sorunlar, gençlerin hem eğitim hem de sosyal hayatlarını olumsuz etkilemektedir.

İzmir şehrinde gençler tarafından sunulan ulaşım sorunlarına çözüm önerileri kapsamında, gençlerin deneyimlerine dayalı sorunlar ve çözüm önerileri önemli bir adım olarak görülmektedir. Öneriler arasında diğer şehirlerdeki başarılı abonman kart uygulamalarının incelenerek abonman kart uygulamasına geçilmesi, yeni mezunların en az 1 yıl daha öğrenci indirimlerinden faydalanması, okul ve iş çıkışı saatlerinde sefer sayılarının artırılması ve gece seferlerinin genişletilmesi yer almaktadır. Ayrıca, gençlerle toplu ulaşım ile ilgili karar alma süreçlerinde birebir toplantılar yapılması, düzenli anket çalışmaları, gençlerin şikayet ve önerilerini iletebilecekleri sistemlerin oluşturulması ve mobil uygulamaların güncellenmesi gibi çözümler de önerilmektedir. Bu önerilerin uygulanması, İzmir'deki gençlerin toplu ulaşım sorunlarının çözümüne katkı sağlayacak ve gençlerin yaşam kalitesini artıracaktır.

Giriş

2024 yerel seçimleri öncesi 21 Ekim 2023 tarihinde düzenlemiş olduğumuz İzmir Gençlik Forumumuzda tartışılan 24 konu arasında “Toplu Taşıma Hizmetlerinin Yetersizliği” gençler tarafından en fazla kişinin katıldığı tartışmalardan biri olarak, İzmir’de gençleri etkileyen sorunlar arasında ikinci sırada yer almıştır. Bu politika önerisinin geliştirilmesinde de gençlerin ulaşımında toplu taşıma hizmetlerinin yetersizliğine sebep olan sorunları ve çözüm yollarını tartıştıkları forum belirleyici konumdadır. Bu doğrultuda gençlerin İzmir’de yaşamakta olduğu ulaşım sorununa dair kısa ve uzun vadeli çözümler siz yerel yöneticilere politika önerileri olarak sunulmaktadır.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığı’nın mevcut kara, deniz ve demiryolu taşımacılık hizmetlerinin koordinasyonundan sorumludur ve bu alandaki belediye iştiraklerinden toplanan verilere göre, 2022 itibarıyla ESHOT filosunda 105 Midibüs, 1.006 Solo Otobüs, 624 Körüklü Otobüs ve 137 Hizmet Aracı bulunmaktadır.¹ Şu an hizmet verdiği hat sayısı 395 civarındadır.² İZULAŞ filosunda 300 otobüs bulunmaktadır.³ İzmir Büyükşehir Belediyesi 4’ü Turyol’dan kiralanan toplam 24 gemiyle 11 farklı hatta 200’den fazla sefer düzenlemektedir.⁴ Körfezde toplamda 9 iskele hizmet vermektedir.⁵ Raylı ulaşım sistemi de haftanın her günü ilk tren saat 06.00, son tren saat 00.20 olacak şekilde 3 ila 7,5 dakika arasında hizmet vermektedir.⁶ Cuma ve cumartesi günleri Baykuş Seferleri aracılığıyla 00.40’ta ve 01.00 ile 05.00 arasında her saat başı ek seferler düzenlenmektedir.⁷ Evka 3-Fahrettin Altay arasında İzmir metrosu günlük yaklaşık 350.000 yolcuya hizmet vermektedir.⁸

2021-2022 yükseköğretim istatistiklerine göre ise; İzmir yüksek öğrenim kurumlarında 178.343 öğrenci, yine istatistiklere göre İzmir ilindeki liselerde 289.143 öğrenci bulunmaktadır.⁹ Genel yolcu istatistikleri ile İzmir şehrindeki öğrenci sayısı birlikte kıyaslandığında, öğrenci yoğunluğunun günlük toplu taşıma kullandığı İzmir şehrinde yolcu kapasitesinin büyük bir kısmının genç nitelikteki öğrencilerinden oluştuğu görülmektedir.

¹ ESHOT Genel Müdürlüğü, “Otobüs Filomuz” <https://www.eshot.gov.tr/tr/OtobusFilomuz/10/44>, (Erişim tarihi: 31 Ocak 2024)

² ESHOT Genel Müdürlüğü, “Hareket Saatleri” <https://www.eshot.gov.tr/HareketSaatleri>, (Erişim tarihi: 31 Ocak 2024)

³ İzulaş, “Hakkımızda”, <https://www.izulas.com.tr/hakkimizda.html> (Erişim tarihi: 31 Ocak 2024)

⁴ İzdeniz, “Hakkımızda”, <https://web.archive.org/web/20190724204701/https://www.izdeniz.com.tr/tr/hakkimizda/10/10> (Erişim tarihi: 31 Ocak 2024)

⁵ İzdeniz, “Gemiler ve İskeleler”, https://web.archive.org/web/20170908184651/http://www.izdeniz.com.tr/tr/gemiler_iskeleler/12/12 (Erişim tarihi: 31 Ocak 2024)

⁶ İzmir Metro, “Sefer Planı”, <https://www.izmirmetro.com.tr/SeferPlanı/35> (Erişim tarihi: 31 Ocak 2024)

⁷ İzmir Metro, “Sefer Planı”

⁸ İzmir Metro, “Haberleri”, <https://www.izmirmetro.com.tr/Haberler/592>, (Erişim tarihi: 31 Ocak 2024)

⁹ Türkiye Yükseköğretim Kurulu (YÖK), “Öğrenci Sayıları-İzmir” <https://istatistik.yok.gov.tr>, (Erişim tarihi: 31 Ocak 2024)

Belirtilen verilere göre, İzmir şehri genç ve kalabalık nüfusa sahip olmasına rağmen, mevcut toplu taşıma hizmetleri foruma katılan gençler tarafından yetersiz bulunmuştur. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin hem 2015-2019 Stratejik Planı'nda, hem de 2020-2024 Stratejik Planı'nda da ulaşım ile ilgili "Ulaşım Türleri Arasında Birbirinin Hareket Kabiliyeti Kısıtlamayan ve Farklı Seçeneklere İzin Veren Sürdürülebilir Bir Ulaşım Sistemi Oluşturulacak" hedefi yer almaktadır.¹⁰ Bu hedef kapsamında belirlenen adımlara uyumlu olarak bu politika metninde, İzmir'de ulaşım da görülen eksikler ve bu eksikleri tamamlamak için çözüm önerileri hazırlanmıştır. Bu bağlamda, politika önerisinde öne çıkan sorun beyanları özellikle İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin birimi olan "Ulaşım Dairesi Başkanlığı" tarafından değerlendirilmesi gerekmektedir.

Toplu Taşıma Hizmetlerinde Gençlerin Yaşadığı Sorunlar

İzmir şehri, ulaşım alanında önemli bir potansiyele sahiptir. Ancak İzmir şehrinin bu potansiyeli tam olarak değerlendirilmediğinden, gerçekleştirmiş olduğumuz gençlik forumunda dile getirilen ve öncelikli sorunlar olarak belirlenen dört ana konu ön plana çıkmıştır:

1. Belediyeler tarafından şehir ulaşımında belediyenin abonman kart uygulamasının olmaması
2. Belediyeler tarafından, yeni mezun gençlerin mezun olduktan çok kısa bir süre sonra öğrenci fiyatlandırılmasının kesilmesi
3. Okul ve iş çıkış saatlerindeki sefer azlığı, yanı sıra baykuş seferlerinin az olması ve sadece belli konumlara ulaşım sağlanabilmesi
4. Oluşan yolcu şikayetlerinin ve taleplerinin hızlıca iletebilecek ve karşılık bulacak yeterli bir sistemin var olmaması

¹⁰ İzmir Büyükşehir Belediyesi, "Stratejik Plan 2024", ss.5 (Erişim tarihi: 30 Ocak 2024)

Sorunlar

1. Abonman Kart Uygulamasının Olmaması Sorunu

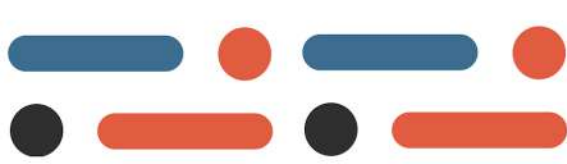
İzmir'de gençlerin karşılaştığı toplu taşıma sorunlarının başında yüksek bütçeli ulaşım maliyetleri gelmektedir. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin abonman kart sistemi uygulamaması, özellikle öğrenciler ve asgari ücretli çalışanlarla birlikte genç nüfusun önemli bir kısmını etkilemektedir. Bu durum, gençlerin günlük ulaşım giderlerine gelirlerinin büyük bir kısmını ayırmak zorunda kalmalarına neden olmakta, bu da yaşam standartlarını ve genel ekonomik refahlarını olumsuz yönde etkilemektedir.

2. Ulaşım da Gençlerin İhtiyaçlarına Sadece Öğrenci Odaklı Yaklaşılması

İzmir'deki ulaşım sistemlerinde, gençlerin ihtiyaçlarına sadece öğrenci statüsündeyken odaklanıldığı görülmektedir. Bu durum, özellikle yeni mezun olan 18-30 yaş aralığındaki gençleri zorlamaktadır. Mezuniyet sonrasında öğrenci kartları hızla tam bilete dönüşmekte ve bu da gençlerin ulaşım ayırdıkları bütçeyi neredeyse üç katına çıkarmaktadır. Bu ani geçiş, yeni mezun gençler için ekonomik bir yük oluşturmaktadır. Tam bilet fiyatlarının yanı sıra aktarmalı seyahatlerde de ek ücret ödeme zorunluluğu, gençlerin şehir içi ulaşım erişimini sınırlamaktadır, özellikle yeni iş hayatına adım atmış gençler için ekonomik baskı oluşturmaktadır. Bu durum, gençlerin sosyal hayatlarını da olumsuz etkileyerek, genç nüfusun şehir yaşamına entegrasyonunu zorlaştırmaktadır.

3. Belirli Saatlerdeki Sefer Sayısının Azlığı ve Belli Konumlara Gece Saatlerinde Ulaşım Sağlanamaması Sorunu

İzmir genç ve dinamik bir nüfusa sahip olup, bu nedenle okul ve iş çıkış saatlerinde ulaşım sıkıntısı yaşayan bir şehirdir. Okul ve iş çıkış saatlerinde altyapıdan kaynaklı trafik sıkışıklığı yaşayan şehirde, aynı zamanda bu saatler yoğun yolcu kapasitesi ile karşı karşıya kalmakta ve ulaşım talepleri artmaktadır. Ancak ulaşım ile ilgili meydana gelen talepleri yeterli ölçüde sağlayacak sayıda sefer bulunmamaktadır. Şehirde bu saatlerdeki yoğunluğun görmezden gelinmesi sonucunda ise ulaşım talep eden gençler mağduriyet yaşamaktadır.

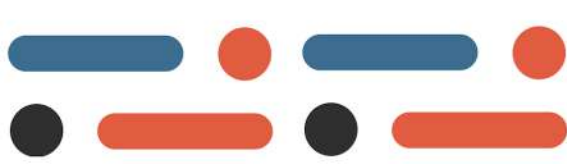

Gençler, özellikle sınav dönemlerinde geç saatlere kadar okullarında veya şehrin belli bölgelerinde bulunan kütüphanelerde ders çalışmak istemektedir. Yine gençler, yaşadıkları konuma uzakta olsa da konser, tiyatro, sinema vb. bazen geç saatlerde biten aktivitelere katılmayı arzu etmektedir. Lakin, gece saatlerindeki sefer azlığı ve kısıtlı bir konum ile sınırlanmış sefer güzergahı, gençlerin hem eğitim hayatlarını, hem de sosyal hayatlarını sekteye uğratmaktadır. Özellikle İzmir hattının üzerinde bulunan Çiğli, Karşıyaka ve Torbalı gibi uzak ilçelere ulaşmak için İzmir hattının sadece gece 01:00'e kadar çalışması ve sonrasında sadece saat başında seferlerinin olması gençlerin bu ana hattı sadece belirli bir saate kadar kullanmalarına izin vermektedir. Yine Buca, Bornova ve Karşıyaka gibi genç nüfusunun yoğun olduğu ilçelere giden otobüslerin seferlerinin 21:00'den sonra çok az olması ve gece 23:30'dan sonra hiç sefer olmaması gençlerin şehir içi ulaşımını kısıtlı hale getirmektedir. Buna ek olarak; Baykuş seferlerinin saat aralıklarının uzun olması ve aktarma istasyonlarında örneğin; tramvay, İzmir gibi aktarma merkezlerine yaşanan baykuş sefer aksaklıkları ulaşımı sekteye uğratmakta ve ulaşımın önüne geçmektedir.

4. Yolcu Talep ve Şikayetlerin Doğrudan İletilebileceği Sistem Eksikliği Sorunu

Her ne kadar, otobüs ulaşımı için mobil uygulama ve yolcu memnuniyet anketi bulunsa da yolcuların taleplerini derhal iletebileceği, sorunlarına hızlı bir çözüm yolu bulabileceği gelişmiş bir sistem bulunmamaktadır. Bu durumdan kaynaklı olarak İzmir'de yaşayan gençler, ulaşımındaki yaşadıkları sorunları veya akıllarına gelen çözüm önerilerini iletebilecek yetkili bir kişi ve kurum eksikliği yaşamakta olup, aktif bir iletişim arayışındadır.

Çözümler ve Uygulanabilir Politika Önerilerimiz

İzmir şehrinde belirtilen ulaşım sorunları için; gençler tarafından sunulan çözüm önerileri ile birlikte, şehrin tüm paydaşlarını kucaklayan bir ulaşım sistemi oluşturmalıdır. Gençlerin yaşamış olduğu deneyimlerden yola çıkarak tespit edilen sorunlara; yine gençlerin ortak akıl ve fikir alışverişiyle ortaya çıkardığı çözüm önerileri, İzmir’de gençlerin toplu ulaşım ile ilgili yaşadıkları sorunların çözülmesinde önemli bir adım olacaktır.

Abonman kart uygulamasına geçilmesi gençlerin ulaşım bütçesi ile ilgili yaşadıkları zorlukları önemli ölçüde azaltacaktır.

Belediye tarafından abonman kart uygulamasına geçilmesi, ulaşım pahalılığından muzdarip birçok gencin ekonomik yükünü azaltacaktır.

Abonman kart uygulamasına geçilmesi, abonman geçerlilik süresinin 30 gün olması ve bu uygulamanın geniş ölçüde 18-30 yaş arasındaki öğrenciler, üniversite sınav hazırlığına devam eden gençler, açıköğretim öğrencileri, mesleki eğitim öğrencileri ve stajyerlerine sağlanması gençlerin ulaşım bütçesine katkıda bulunacaktır.

Ülkemizdeki Birçok Şehirde Uygulanan Abonman Kart ve Uygulamadaki Memnuniyet Örnekleri

Ülkemizde birçok ilde abonman kart uygulaması belediyeler tarafından hayata geçirilmiştir. İyi örnek uygulamaları olarak aşağıdaki belediyelerin uygulamaları incelenip, İzmir’in ihtiyaçlarına göre benzer uygulamaların adapte edilebileceğini düşünüyoruz.

Buna göre:

- Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nde abonman kart uygulamasından faydalanan gruplar; öğrenci, mezuna kalan öğrenci, mesleki eğitim öğrencileri ve açıköğretim öğrencileri olarak belirlenmiştir.
- Ankara Büyükşehir Belediyesi abonman kart uygulamasından faydalanmak için belirtilen başvuru şartları; MEB ve YÖK sistemine kayıtlı aktif öğrenci olmak, 28 yaşından gün almamış olmak ve Ankara Öğrenci kartına sahip olmak olarak belirlenmiştir.
- Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi de "Öğrencilere abonman kart uygulamasıyla toplu taşımada "120 liraya 120 biniş" başlığı altında abonman kart uygulamasına başlamıştır.
- Mardin Büyükşehir Belediyesi abonman kart uygulamasına başvuran öğrencilere, ilk ay ücretsiz olarak Mardin Büyükşehir Belediyesi'nin toplu taşıma araçlarından faydalanma imkanı sağlamaktadır.
- Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nin iştiraki Balıkesir Toplu Taşıma'nın Akıllı Balkart uygulamasındaki abonman tipleri şöyledir:
- **"ABONMAN TİPİ 1:** Aylık 100 Kontör olan 90 TL tutarında abonman tipinde 30 gün boyunca şehir içi hatlarda 50 biniş, merkez kampüs hattında 33 kez biniş yapma imkanı sağlanmaktadır. Ayrıca şehir içi otobüs hatlarında 20 kuruş ile yüzde 10 oranında indirim, şehir içi minibüs ve taksi-dolmuş hatlarında 35 kuruş ile yüzde 16 oranında indirim ve kampüs hattında 30 kuruş ile yüzde 10 oranında indirim sağlanmaktadır.
- **ABONMAN TİPİ 2:** Aylık 150 kontör 125 TL tutarında olan abonman tipinde öğrencinin 30 gün boyunca şehir içi hatlarda 75 biniş, merkez kampüs hattında 50 kez biniş yapma imkanı sağlanmaktadır. Bu abonman tipinde özellikle kampüs hattını kullanan öğrencilerimizin kullanımı hedeflenmektedir. Şehir içi otobüs hatlarında 34 kuruş ile yüzde 17 oranında indirim, şehir içi minibüs ve taksi dolmuş hatlarında 49 kuruş ile yüzde 23 oranında indirim ve kampüs hattında 51 kuruş ile yüzde 17 oranında indirim sağlanmaktadır.

Bu örneklerden yola çıkarak İzmir Büyükşehir Belediyesi liderliğinde İzmir'in ihtiyaçlarına uygun olarak, gençlerle düzenleyecekleri ortak akıl toplantıları sonucunda ihtiyaca yönelik olarak abonman sistemi tasarlaması, toplu taşımadaki yetersizlik sorununun çözülmesine katkıda bulunacaktır.

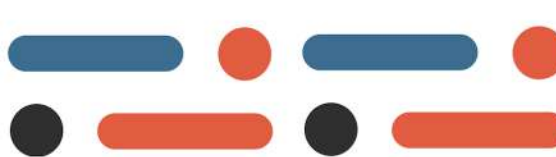
Yeni mezun gençlerin belli bir süre öğrenci fiyatlandırılmasından faydalanması, seyahat haklarını destekleyici katkı sağlayacaktır.

Lise veya yüksek öğretimden yeni mezun olmuş gençlerin en az 1 sene boyunca öğrenci indiriminden faydalanmaya devam etmesi, hem ekonomik hem de sosyal açıdan onları destekleyecektir. Üniversiteye yeniden hazırlanan lise mezunu gençlerin öğrenci fiyatlandırması ile ulaşım araçlarını kullanmaya devam etmesi kütüphane, dersane, özel ders mekanları gibi alanlara daha uygun ücret ödeyerek ulaşmalarını ve böylelikle aile ekonomilerine katkı sunmalarını sağlayacaktır.

- İzmir Gençlik Forumu'na katılan gençler, bu konuyla ilgili “ Yeni mezunlara 1 senelik indirim hakkı olabilir.”, “İstanbul'da lise mezunları indirimden yararlanıyor. Bu sistem 1 sene boyunca İzmir'de de olsun” şeklinde görüşlerini dile getirmişlerdir.

Sefer sayısının artırılması ve gece seferlerindeki güzergahların genişletilmesi, gençlerin eğitim ve sosyal hayatını besleyecektir.

- İş çıkışı ve okul çıkışı saatlerinde, seferlerin artırılması ve yoğunluğa uygun çalışmalar yapılması gençlerin daha dinç olarak günlük hayatlarına devam etmesine yardımcı olacaktır. Tramvay hattının uzatılması gibi proje çalışmalarının hızlandırılması, İZBAN vagon sayısının artırılması gibi çözümlerle, ulaşım araçlarının kullanımının yoğun olduğu saatlerdeki trafik sorunundan kaynaklı zaman kaybı giderilebilecektir.
- Gece seferlerindeki yani 23.00'ten sonraki seferlerdeki saat aralığının azaltılması ve gece sefer güzergahlarının genişletilmesi, şehrin belirli yerlerinde ve üniversite içerisinde bulunan kütüphanelerden gençlerin istedikleri saatlere kadar faydalanmasını ve vakit geçirmesini sağlayacaktır. Gece saatlerindeki seferlerin sıklıklarının artırılması ve sefer güzergahının genişletilmesiyle, gençlerin yaşadıkları konuma uzakta olan konser, tiyatro, sinema vb. gece geç saatlerde biten aktivitelere katılması desteklenecek, böylece gençlerin sosyal hayatlarının zenginleşmesine katkıda bulunulacaktır.

-
- Bu sorunlara çözüm önerileri sunmaları ve yaşadıkları sıkıntıları birinci ağızdan anlatmalarını sağlamak için gençlerle Ulaşım Daire Başkanlığı arasında birebir toplantılar yapılmalı ve aynı zamanda gençlerin ihtiyaçlarına yönelik olarak düzenli aralıklarla anket çalışmaları gerçekleştirilmelidir.
 - Anketlerden ve toplantılardan çıkan sonuç ve kararlar gençlerle büyükşehir belediyesinin web sitesi veya diğer online platformları tarafından gençlerle paylaşılmalı ve atılan adımlarla ilgili gençler bilgilendirilmelidir. Bu şekilde gençler de belediyelerin attığı adımları daha yakından izleyebilecektir.

Ulaşım dair talep ve şikayetlerin iletebileceği gelişmiş bir sistem oluşturulması, yolcu ve yerel hizmet sunucularının aralarında etkili iletişimin sağlanmasını ve destekleyici çözümlerin ortaya çıkışını hızlandıracaktır.

İzmir Gençlik Forumu'na katılan gençler, bu konuyla ilgili;

“Kullanıcı analizi yapılmıyor. Bununla ilgili çalışma çok yetersiz olmasından dolayı veri analiz çalışmalarının yapılması gerekmektedir.”

“Otobüslerin kalkış noktalarından ilgili birimlerce küçük iletişim bölümleri kurulmalıdır.”

“Müdürlüklerin düzenli olarak saha çalışması yapması, web sitesine ulaşımın arttırılması, Qr kod okutup şikayet ve önerilere karşı cevap verilmesi sağlanmalıdır.”

“Özel ihtiyaçlara yönelik hatların oluşturulmalı ve hat talepleri dikkate alınmalı, insanlar mağdur edilmemelidir.” şeklinde görüşlerini ifade etmiştir.

Bu önerilerden yola çıkarak ulaşım ile ilgili mobil uygulamanın server sisteminin güncellenmesi ve sistemin geliştirilmesi; duraklarda sesli uyarı sistemi kullanılması, dijital veri aktarımı kullanılarak dijital panoların artırılması ve sefer saatlerinin doğru olarak verilmesi ulaşımındaki yaşanan birçok sorunun çözümüne önayak olacaktır.

Sonuç

İzmir, dinamik atmosferi ve genç nüfusuyla öne çıkan bir şehir olarak ev sahipliği yaptığı üniversiteler ve yüksek öğretim kurumları ile gençlerin yoğun ilgisini çekerken, bu dinamizme şehir içi ulaşım sisteminin de uyum sağlaması gerekmektedir. Yükseköğretim kurumlarındaki öğrenci sayısı ve genç nüfusun yoğunluğu, toplu taşıma hizmetlerinde artan bir talebe neden olmaktadır. Ancak, ulaşım hakkındaki mevcut verilere göre, İzmir'in genç nüfusuna karşılık verme kapasitesinde sorunlar yaşanmaktadır. Bu bağlamda ise, hazırladığımız politika önerisi ile gençlerin şehiriçi ulaşımında yaşadığı sorunlara çözümler getirebileceğimize inanıyoruz.

İzmir'de gençler tarafından dile getirilen temel problemler; abonman kart uygulamasının olmaması, yeni mezun statüsüne geçen gençlerin öğrenci fiyatlandırılmasından faydalanamaması, belirli saatlerdeki sefer sayısının azlığı ve belli konumlara gece saatlerinde ulaşım sağlanamaması ve yolcuların talep ve şikayetlerin doğrudan iletebileceği sistem eksikliği olarak tanımlandı. Gençler tarafından deneyimlenen bu problemlere çözüm olarak abonman kart uygulamasının İzmir'de de başlanması, yeni mezun gençlerin en az 1 yıl daha öğrenci fiyatlandırılmasından yararlanması, sefer sayılarının artırılması ve özellikle gece seferlerindeki güzergahların artırılması ve ulaşımında yaşadıkları sorunları iletecekleri etkili bir iletişim sisteminin oluşturulması gençlerin İzmir'de toplu taşımada yaşadıkları temel sorunların çözülmesinde etkili olacaktır.

Yerel seçim adaylarına ve ilgili politika yapıcılara, İzmir'de ulaşım ile ilgili taleplerimizi dikkate almaları ve gençlerle birlikte bu alanda somut adımlar atmaları çağrısında bulunuyoruz. Bu politika teklifi, gençlerin yaşamlarını iyileştirmek ve ulaşım alanındaki hizmet kalitesini artırmak için acil ve somut adımların atılmasının önemini vurgulamakta ve yerel yönetimde bizleri temsil etmeye aday herkesi bizlerle diyaloga geçmeye çağırmaktadır. Yerel yönetim adaylarının genç nüfusun taleplerini karşılamak adına, bu politika teklifimizi desteklemesi gerekirken İzmir'in genç ve dinamik nüfusunu kucaklayan bir ulaşım sisteminin oluşturmasını sağlamalıdır.

POLİTİKA ÖNERİLERİ

#ŞimdiSözGençlikte

www.gencliginyuzleri.org

@gencliginyuzleri

